

Ondanks alles blijven Maya's dagen tellen (en krijgt een gringo klappen)

Pagina 7

Oproep aan alle leden van verenigingen: stop met jassen jatten

Pagina 8

Diederik Stapel kwam op bezoek, na drie keer te zijn geweigerd

Pagina 9

Motiveer je antwoord

Tentamenmakers over het geheim van goede vragen verzinnen

CIJFER:

Naam:

Studentnummer:

Dit tentamen bestaat uit acht vragen en telt vier pagina's

Samenstellers: Vincent Bongers en Anoushka Kloosterman

SCHRIJF DUIDELIJK, MOTIVEER JE ANTWOORD EN VERMELD OP ELK VEL NAAM EN STUDENTNUMMER

1. Hoe worden de ruim 900 tentamens voor eerstejaars rechten vervoerd?

A) Door de universitaire koeriersdienst

☒ B) Met de taxi, in boodschappentassen

C) Niet, ze worden op de tentamenlocatie uitgeprint

'We vervoeren de tentamens met de taxi', zegt hoogleraar rechtsgeschiedenis Egbert Koops. 'Om nou met de eigen auto tentamenvervoer te gaan doen, is ook weer zo wat. Ik zit niet zelf met de boodschappentassen in de taxi. Mijn secretaresse bestelt er een, laadt de tentamens in, en levert ze af. Het kost wat geld, maar het zijn belangrijke dingen; ze mogen niet wegraken. Taxi heen en terug naar het Gortlaeus; als dat je overhead is, vind ik het de moeite waard.'

2. De kunst van het tentamenmaken is...

☒ A) Het verzinnen van foute antwoorden voor meerkeuzevragen

B) Het verzinnen van goede antwoorden voor meerkeuzevragen

C) Er is geen kunst aan

'Met de huidige studentaantallen wordt het altijd multiple choice', zegt Kees Verduin, docent statistiek bij psychologie. 'Maar dat betekent niet dat er niet gerekend hoeft te worden. Er zijn drie alternatieven die ook zouden kunnen zijn? Dan maak je afleiders op basis van bekende gedachtefouten. Wel of niet de misvatting kunnen zijn? Dan maak je afleiders op basis van bekende ingrediënten gebruiken in een kwadrateren, delen door n, of n-1, of in ieder geval dat ze de verkeerde ingrediënten gebruiken in een anders goede berekening. Dan komt er een ander antwoord uit.'

Koops: 'In een meerkeuzetoets is het de kunst om drie goede alternatieven naast het juiste antwoord te bedenken. Ik probeer dat met een ijzeren precisie te doen. Ik leg er eer in dat er vier plausibele antwoorden bij iedere vraag staan: geen flauwekul-antwoorden. Als dat niet lukt, dan schrap ik de vraag.'

3. Welk antwoord is waarschijnlijk correct?

☒ A) Het langste antwoord

B) Het kortste antwoord

C) Het stomste antwoord

Verduin: 'Voor theorievragen heb je een handicap: het goede antwoord is vaak het langste antwoord, omdat het exact moet kloppen. Daar moet je voor corrigeren. Met antwoorden die nog steeds zinnig klinken, maar die minimaal dezelfde lengte hebben als het goede alternatief.'

> GA VERDER OP DE VOLGENDE PAGINA

Geen commentaar

Colofon

Redactie-adres Reuvenplaats 3, 2311 BE Leiden
Postbus 9500 2300 RA Leiden
Telefoon 071-527 7272
Website mareonline.nl
E-mail redactie@mare.leidenuniv.nl
De redactie is op vrijdag gesloten.
Oplage circa 15000
Hoofredactie
Frank Provoost frank.provoost@mare.leidenuniv.nl
Redactie
Vincent Bongers vbongers@mare.leidenuniv.nl
Bart Braun bbraun@mare.leidenuniv.nl
Anoushka Kloosterman a.s.kloosterman@mare.leidenuniv.nl
Sebastiaan van Loosbroek
s.p.van.loosbroek@mare.leidenuniv.nl
Susan Wichgers s.wichgers@mare.leidenuniv.nl
Daniëlle Tuk (stagiaire) danielle.tuk@live.nl
Medewerkers
Fernke Blommaert • Mattijn de Groot • Holger Gzella •
Monica Preller • Marit de Roij • Benjamin Sprecher
Fotografie Taco van der Eb • Marc de Haan
Illustraties Bas van der Schot • Bandirah • Silas.nl
Basisontwerp Roeland Segaar, Dokwerk Communicatie
Art direction en vormgeving Marcel van den Berg
Drukwerk Rodi Rotatiedruk, Broek op Langedijk
Advertenties Bureau van Vliet B.V.
Postbus 20 2040 AA Zandvoort
Telefoon 023 - 571 47 45
Redactieraad
Prof. dr. J.C. de Jong (voorzitter) • Prof. dr. F. Israel (vice-voorzitter) • Asel Arykbaeva • Esmee Braam • Prof. dr. Willem van der Does • drs. Bart Funnekotter • drs. Malou van Hintum • Bas Knapp • Prof. dr. Rick Lawson • Josephine Say • Bo Steehouwer
Jaarabonnementen
Een jaarabonnement op Mare loopt van september t/m juni. Belangstellenden kunnen Mare thuisgestuurd krijgen door €35 over te maken op IBAN NL68RAB00103257950 ten name van Universiteit Leiden (o.v.v. Mare en SAP-nummer 6200092091) en vervolgens een bevestigingsmail met daarin hun adres te sturen naar redactie@mare.leidenuniv.nl. Studenten betalen €25.
Ter controle graag in de bevestigingsmail ook het studentnummer vermelden.
Adreswijzigingen, klachten en opmerkingen over de toezending redactie@mare.leidenuniv.nl 071-5277272
Ingezonden mededelingen
Mededelingen voor het op donderdag verschijnende nummer moeten uiterlijk de voorafgaande donderdag 16.00 uur in het bezit van de redactie zijn.
ISSN 0166-3690

DOOR BART BRAUN Nadat de internetmonteur weg was uit mijn nieuwe huis, kreeg ik een mailtje van zijn baas. Wat voor cijfer zou ik de monteur geven? Ik weet helemaal niets van internet installeren, dus ik gaf een acht. Volgende vraag: u had een hoger cijfer kunnen geven. Wat had 'ie beter moeten doen? 'Een negen is voor de meester, en een tien is voor Onze Lieve Heer', antwoordde ik. Zou mijn monteur nu in de problemen komen, omdat ik hem geen tien heb gegeven, net zoals de verkopers van dat kakkineuze warenhuis dat een negen-en-een-half blijkbaar als onvoldoende beschouwt? Wat ik had moeten schrijven is dat je een baas van niks bent als je klantencijfers nodig hebt om te weten welke medewerkers een beetje goed mede kunnen werken. Dat ik het verschil tussen een kundige installatie en flodderwerk niet zou kunnen zien. En dat als je serieus geïnteresseerd bent in het verbeteren van je service, je het onderzoek niet moet afdoen met één shitvraag. En dat ik, als ik ontevreden was geweest, allang aan de telefoon zou hebben gehangen. Nu is het evalueren van een internet-installatie of de aankoop van een blouse nog wel te overzien. Het doel is duidelijk, degene die dat regelt moet netjes zijn en een beetje opschieten, en dan ben je d'r eigenlijk wel. Maar met onderwijs is dat moeilijker. Vorige week werd bekend dat de VU en Wageningen hun studenten evaluatieles (gaan) geven. Commentaar als 'eikel' of 'rokje te kort' komt hard aan als je je net wekenlang kapot hebt gewerkt

aan je colleges, en helpt niet om ze volgend jaar beter aan te pakken. Ook bij de faculteitsraad van Rechten klaagden deze week de docenten over de beoordelingen (zie pagina 5). U kent die klachten wel. De evaluatie is al gauw een populariteitswedstrijd. Te weinig mensen vullen de vragenlijsten in. Studenten zijn vrijwel per definitie niet in staat om te overzien of ze nou goed onderwijs hebben gehad. Bij experimentele onderzoeken blijken ze bovendien vrouwen of mensen met een accentje lagere cijfers te geven. Dat is allemaal al erg genoeg als je de enquêtes alleen gebruikt als feedback, om te kijken hoe je het volgend jaar beter kan doen. Er zijn echter universiteitsbestuurders die de studentenbeoordelingen gebruiken om docenten op af te rekenen, en in de academische baantjescarousel kom je als docent geheid een keer zo'n minkukel tegen. Hoe kan het beter? Klankbordgroepen, zoals de juristen opperden? Studenten die daar vrijwillig in gaan, zijn niet te vertrouwen. Voortaan evalueren met je naam erbij in plaats van anoniem? Zou mooi zijn, als alle docenten rijpe volwassenen waren die je niet terugpakken op een hard maar eerlijk oordeel. Het ontwerpen van een goede evaluatie is al net zo moeilijk als het ontwerpen van een goed tentamen (z.o.z.), zo lijkt het. Gelukkig lijkt dat wel wat op elkaar. Op de site van ons Rotterdamse zusterblad *Erasmus Magazine* vertelde een docent over een enquêteformulier dat om een oordeel over de excursie vroeg. Er was geen excursie, dus elke student die de vraag serieus beantwoordde, was een onbenul wiens oordeel gevoeglijk kon worden genegeerd. Hopelijk gebeurt dat met mijn acht voor de internetmonteur ook.

Column

Chill, of moeilijk a-relaxed

Ik woon al bijna vijf jaar op dezelfde plaats in Leiden. Een van de aangrenzende panden doet dienst als meisjeshuis voor een van de grote verenigingen. Onder mijn raam bevindt zich het binnenplaatsje waar de meisjes op zomeravonden lief en leed delen. Met mij, onder andere. Door mijn openstaande raam, tweehoog en goed verscholen achter een ventilatiebuis, kan ik hun verhalen woord voor woord volgen. Hebben zij geen idee van. Ik daarentegen weet inmiddels behoorlijk veel over hun verenigingsleven, privéomstandigheden en andere dagelijkse beslommeringen. Te veel. Zo wordt het mooiweerseizoen elk jaar geopend met discussies over wie er meegevraagd moet worden naar het gala in mei. Het is bij dit gala traditie dat de meisjes de jongens vragen als date, en met die verantwoordelijkheid wordt niet lichtzinnig omgegaan. Meisjes die twijfelen krijgen urenlang advies van hun huisgenoten waarbij de jongens die in aanmerking komen met elkaar worden vergeleken en aan een uitgebreide keuring worden onderworpen. 'Ja, Thomas is heel cute, maar hij heeft dit jaar al op twee feesten staan kotsen. Daar wil je toch niet mee naar huis?' Dat komt er namelijk ook nog eens bij: het wordt van je verwacht dat je de nacht doorbrengt met je date. Het is mogelijk om hier onderuit te komen door, zo hoorde ik een meisje haar huisgenote eens instrueren, van tevoren duidelijk aan te geven dat 'het geen slagroomtaart met kersen wordt'. De dagen na het gala komen de verhalen en wordt het hele gebeuren geëvalueerd. Andere regelmatig terugkomende onderwerpen van gesprek zijn het vriendje van een van de meisjes met wie het steeds weer uit is maar die telkens weer wonderbaarlijke comebacks maakt, en de vele 21-diners waarvoor de dames zich naar de verste uithoeken van het land moeten bewegen. 'De ouders van Cindy wonen in Arnhem. Arn-

hem! Dan zit je al bijna in Duitsland! Zouden ze daar wel kroegen hebben?' Er wordt aan huisgenoten raad gevraagd betreffende het te dragen jurkje, want 'Naomi en Elise hadden de vorige keer allebei ook zoiets aan en als ze dat nog een keer doen kunnen de foto's echt niet op Insta' en besproken wat wel en niet verteld mag worden in de speeches – de ouders van de jarige zullen er immers ook bij zijn. Wanneer de avond vordert en de gesprekken steeds meer loskomen wordt er door een van de meisjes resoluut 'wijn!' geroepen – het sein dat het tijd is om het raam dicht te doen. Ik heb na al die jaren nog altijd geen idee wat ze studeren, al zet ik hoog in op rechten en psychologie, maar ik weet wel precies wat ze chill of a-relaxed vinden. Alles in het leven valt namelijk in een van die twee categorieën. Een wijntje drinken in het zonnetje na een lange dag in de UB? Chill. College om negen uur 's ochtends? A-relaxed. Twee hele dagen naar je ouders moeten voor een familie-weekend? Moeilijk a-relaxed. Verder komen me regelmatig roddels over ontgroeningen ter ore die niemand zou geloven wanneer ik ze opschrijf, en wordt er bij de komst van een nieuwe huisgenoot gebrainstormd over de huisontgroening. 'Duwen we voor of na het adten van vijf glazen whisky een taart in haar gezicht?' Over kwesties als deze wordt vervolgens een kwartier in alle ernst gedebatteerd, alvorens moeiteloos door te gaan met het volgende vraagstuk: wel of niet uitgaan vanavond? Het antwoord is steevast ja, de uitvoering valt na een paar flessen wijn tegen. Vorige week zaten ze er voor het eerst weer na de winter. Ik heb mijn raam er speciaal voor opengezet. Laat de zomer maar komen.

MARIT DE ROIJ is student geschiedenis en Russische studies

Naam:
Studentnummer:

TENTAMENVEL 2 (VAN 4)

> Vervolg van de voorpagina

4. Op welke manier is het maken van tentamens in de loop der jaren veranderd? Benoem én beschrijf twee ontwikkelingen.

Ontwikkeling 1: De paper trail is sterk toegenomen

‘De hele administratie rondom het eindcijfer is heel erg toegenomen’, aldus Otto Boele, universitair hoofddocent Ruslandkunde. ‘Vroeger ging je veel meer je eigen gang, je deed eigenlijk maar wat. Dat is allemaal geprofessionaliseerd: aan de hand van vastgestelde criteria motiveren we of iets een zeven of een acht is. Daar zijn standaardformulieren voor, die studenten kunnen inzien.’

Marco Roos, universitair docent biologie: ‘Na de hbo-fraude heeft de universiteit de richtlijnen aangescherpt. Er moet altijd een tweede lezer van een tentamen zijn. Tegenwoordig moet je duidelijk aangeven wat de zwaarte van elke vraag is. Twintig jaar geleden liet je dat wat meer afhangen van de uitkomsten. Je hebt een officieel colofon op het voorblad van het tentamen. Wie heeft het opgesteld, welke punten staan er voor een vraag. Hoeveel vragen zijn er? Is er een second opinion geweest? Alles ligt veel meer vast. Een peer review van een tentamen moet mogelijk zijn. Anderen moeten kunnen achterhalen hoe een tentamen in elkaar is gezet.’

Ontwikkeling 2: De voorkennis van studenten is veranderd

Verduin (psychologie): ‘Bij formuleringen die ik een aantal jaren geleden gewoon kon gebruiken, vragen studenten nu: “Wat betekent dat?” Roos: ‘Bij de opdracht “Teken een peul en benoem de belangrijkste onderdelen”, hebben sommige biologiestudenten geen flauw benul. Ze vullen niets in of tekenen de gekste dingen, zoals een dennekegel. Die hebben kennelijk nooit boontjes gedopt.’

Boele: ‘Je merkt dat studenten nu op de universiteit arriveren met andere voorkennis. Als je Russisch wilt leren, is het handig vertrouwd te zijn met naamvallen. Maar bij heel veel studenten is het niet meer vanzelfsprekend dat ze Duits hebben gehad. Daar moet je rekening mee houden. Dat geldt ook voor hun afnemende leesgedrag. Als je refereert aan Nederlandse literatuur, krijg je soms glazige blikken terug.’

Adriaan van Veldhuizen, universitair docent geschiedenis: ‘De vaardigheid van het opzoeken is steeds belangrijker geworden. Kennis is echter een synthese: een combinatie van verschillende informatie. De synthese vindt minder vaak plaats bij studenten tegenwoordig, en dat is link. Maar er zijn ook dingen die studenten beter kunnen dan vroeger. Studeren bijvoorbeeld. Ze zeggen: “Ik ga vandaag de hele dag in de UB zitten.” En dat doen ze dan ook. Er zit ook meer druk achter. Je komt meer mensen tegen die hard werken voor hun studie.’

TENTAMENVEL 4 (VAN 4)

Naam:
Studentnummer:

7. Hoe reageren studenten hierop? Beschrijf ten minste drie reacties.

Lisanne van der Meulen van De Leidsche Flesch, de studievereniging van de bèta's, zegt over het oefenen met oude tentamens: ‘Bij sommige struikelvakken, zoals programmeren en kwantummechanica, zijn de vragen vaak zo lastig dat je het tentamen niet zou halen als je alleen de stof leert en niet het oude tentamen.’ Masja Fokkenrood van Labyrint, de studievereniging van psychologie, hoort veel klachten over ‘vaag geformuleerde vragen’ én meerkeuzetentamens ‘waarbij geen enkel antwoord echt bij de vraag past’. Meerkeuze doet sowieso af aan de kwaliteit van het onderwijs, zegt ze. ‘We willen dat op toepassing wordt getoetst, zodat we vragen zijn ook niet alles, reageert rechtenstudent Dahrán Coban, die actief is in partij ONS Leiden: ‘Vaak is er door een te klein kader te weinig ruimte voor een volledig antwoord.’

8. Wat gebeurde er met de studente bij wie er allemaal briefjes uit haar shirt vielen tijdens een tentamen?

A) Ze werd weggestuurd en moest het vak opnieuw doen vanwege fraude
B) Niets: surveillanten konden niet bewijzen dat zij die briefjes had gelezen

‘Als we echt zien dat er wordt gefraudeerd sturen we iemand weg’, zegt van Veldhuizen. ‘Dat gebeurt een keer in de twee jaar. Ik heb ooit meegemaakt dat iemand die terugkwam van de wc haar shirt rechte trok en er van alle kanten briefjes op de grond vielen. Dat is ongetwijfeld niet pluis, maar je kunt niet bewijzen dat iemand dat heeft zitten lezen.’

Naam:
Studentnummer:

TENTAMENVEL 3 (VAN 4)

5. Stelling: tentamens zijn nu makkelijker dan vroeger.

- ☒ A) Waar
☐ B) Niet waar
☐ C) Geen van bovenstaande antwoorden

Roos: ‘Voor het gevoel van de docenten zijn de tentamens makkelijker geworden. Maar dat geldt niet voor de studenten. Toen ik studeerde leerde je op de middelbare school al veel meer over het vak dat ik nu geef: biodiversiteit/ stamboom van het leven. Nu is de biologie op school heel mensgericht: abstract, en weinig natuurlijke historie. Het niveau van eerstejaars is anders dan toen ik begon. Ze worden nu nog minder gehinderd door kennis. Dat betekent dat er heel veel nieuwe stof op hen afkomt. We moeten de verwachting een beetje bijstellen.’

‘Op de middelbare school is steeds meer sprake van teaching to the test’, zegt Henk Hoekstra, hoogleraar observationele kosmologie. ‘Scholieren oefenen en oefenen maar examens. Dat moeten we stap voor stap ongedaan maken. Je moet onafhankelijk leren denken. De stof lezen en begrijpen. Studenten willen de antwoorden geven, leren ze die. Dat is een effectieve manier om een tentamen te halen, maar in latere jaren stuit je op problemen, omdat je de stof niet echt beheerst. Je hebt het trucje onthouden, maar je begrijpt niet waarom het trucje werkt. Het is niet de bedoeling dat we er pas in de master achterkomen dat studenten niet weten wat ze eigenlijk aan het doen zijn.’

6. Sommige vakken bieden extra ondersteuning aan voor studenten. Wat voor effect heeft dit op de studieresultaten?

‘Bij statistiek hebben we in de loop van de jaren meer nadruk gelegd op oefening’, zegt Verduin. ‘Maar hoe meer je je best doet om het voor studenten toegankelijke te maken, hoe minder een deel van hen de noodzaak ziet om er zelf wat aan te doen. Docenten steken ontzettend veel extra werk in hun vak, maar het slagingspercentage blijft gewoon hetzelfde. Dan denk je: waar doe ik het voor?’

‘Hoe meer je aanbiedt ter ondersteuning, hoe meer ze kennelijk denken: het is dus moeilijk en het ligt niet aan mij als ik het niet begrijp. En hoe meer het eigen initiatief wordt weggenomen. Dat evenwicht moet je zien te vinden. Sommige colleges zijn zo beschrijvend, dat het hele boek overbodig wordt. Dan kunnen ze denken dat het college een goede samenvatting is van het boek.’

‘Bij één vak zeggen we: dit onderwerp zit wel in het tentamen, maar we behandelen het niet in het college. En elk jaar gaat dat dus dramatisch slecht. Dat is één pagina uit het boek.’

Nieuws

Blackboard wordt Brightspace

Blackboard wordt met ingang van collegejaar 2020-2021 vervangen door Brightspace, een product van het Canadese bedrijf Desire2Learn. De TU Delft gebruikt het al sinds het begin van dit collegejaar en de Radboud Universiteit Nijmegen gaat er vanaf komend collegejaar op over. Brightspace is een moderne leeromgeving die, volgens de Universiteit Leiden althans, voldoet aan de eisen en wensen van gebruikers en bijdraagt aan gepersonaliseerd en flexibel onderwijs. Een speciaal team gaat docenten begeleiden en is verantwoordelijk voor het omzetten van bestanden van Blackboard naar Brightspace. Ook komen er speciale trainingssessies om alle toekomstige gebruikers zo goed mogelijk voor te bereiden op de overgang.

Boete voor Illegale tabakssponsoring

Tabaksfabrikant Japan Tobacco International kreeg negen boetes voor exclusiviteitsafspraken met studentenverenigingen door heel Nederland, schrijft Trouw. Deze werden opgelegd door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit die de deals heeft onderzocht. De fabrikant betaalde verenigingen voor de exclusieve verkoop van Camel en Winston in hun automaten in de sociëteit. De Onderzoeksredactie Tabak, een collectief van onderzoeksjournalisten dat vorig jaar in *Trouw* de deals aan het licht bracht, berekende dat de boete op kan lopen tot drie miljoen euro.

Geld voor grote projecten

NWO heeft 138 miljoen uitgetrokken voor tien projecten die tot Nederlands 'grootschalige wetenschappelijke infrastructuur' moeten gaan behoren: onderzoeksvoorzieningen als telescopen of databanken die te duur zijn voor een enkel instituut. Bij drie van de projecten zijn Leidse onderzoekers betrokken. De Leidse Sterrewacht en het binnenkort naar Leiden verhuizende ruimte-onderzoeksinstituut SRON gaan meewerken aan apparatuur voor de volgende grote ESA-missie, Athena. Er komt een Nederlandse elektronenmicroscopie-infrastructuur waar zowel de universiteit als het Leids Universitair Medisch Centrum in meedraaien. Die twee zijn ook betrokken bij een groot samenwerkingsverband dat een aantal moleculaire technologieën gaat bundelen en verbeteren, het zogeheten X-omics Initiative.

Amerikaan komt weer filmen

De antropoloog Mark Neupert, die vorig jaar een de documentaire *Cobblestone stories* over Leiden maakte, heeft plannen om meer films over de stad te maken. Dat meldt het *Leidsch Dagblad*. De Amerikaan raakte enthousiast over de 'menselijke maat' van Leiden, en hoe het leven is ingericht op mensen, in plaats van auto's. Neupert komt in augustus naar Leiden, en is nog op zoek naar een woonruimte. Ook wil hij beroep doen op Leidse amateurfilmers om hem te helpen met de productie van de films. Op 23 april wordt *Cobblestone stories* gedraaid in Trianon.

Hollywood in Leiden

Nog meer filmnieuws: vanaf maandag vinden in Leiden opnames plaats voor de Hollywoodfilm *Lyrebird*. De film gaat over de kunstschilder en –vervalser Han van Meegeren, die leefde tot 1947. Hij werd steenrijk door de verkoop van de vervalste schilderijen, maar liep tegen de lamp toen tegen het einde van de Tweede Wereldoorlog toen een valse Vermeer werd aangetroffen in de collectie van Reichsmarschall Hermann Göring. Van Meegeren bekende het zelf te hebben geschilderd om de doodstraf vanwege collaboratie te ontlopen. Hij kreeg één jaar gevangenisstraf.

Studenten kennen regeling niet

Toeslag Leidse studenten met arbeidsbeperking is 'veel te laag'

De studietoeslag vanuit de gemeente voor studenten met een beperkt arbeidsvermogen is veel te laag, zeggen studenten-vakbond LSVb en CNV Jongeren. In Leiden is de studietoeslag bijna drie keer lager dan de norm.

DOOR SEBASTIAAN VAN LOOSBROEK Bovendien is de toeslag bij maar een heel klein deel van de doelgroep bekend. Studenten met een beperkt arbeidsvermogen die in Leiden wonen en studeren kunnen via de gemeente aanspraak maken op een studietoeslag. In Leiden is dat bedrag vastgesteld op 100 euro, terwijl dat bedrag voor 2015 landelijk was vastgesteld op 282 euro per maand. Sinds 2015 mag iedere gemeente de hoogte zelf bepalen, wat

resulteert in enorme verschillen. Wie in Amsterdam of Maastricht woont en studeert, krijgt bijvoorbeeld 212,60 euro, Nijmeegse studenten krijgen 150 euro en die in Rotterdam 186,67 euro. 'Wij vinden het raar dat de hoogte afhankelijk is van waar je toevallig woont', zegt Pieter ten Broeke van LSVb.

De toeslag, die is bedoeld om te compenseren voor het feit dat deze studenten meestal niet in staat zijn om naast hun studie nog bij te verdienen, wordt volgens gemeentewoordvoerder Willemijn Faber maar aan een handjevol studenten uitgekeerd. In 2017 kregen twaalf studenten de toeslag en dit jaar twintig. 'Dat is het hoogste aantal ooit', zegt Faber. Wie in aanmerking komt wordt landelijk vastgesteld, maar volgens Faber zijn de regels vrij beperkend en is dat

de verklaring voor het lage aantal uitkeringen. Volgens studentendecaan Marcel Melchers van Fenestra Disability Centre weten echter 'heel weinig' studenten van de regeling af. 'Wij wijzen hen er wel op in gesprekken die we hebben en het staat op onze site, maar of ze vervolgens ook een aanvraag doen bij de gemeente is een tweede.'

Volgens LSVb weet ongeveer een kwart van de doelgroep van de toeslag af, waarvan maar 7 procent de toeslag daadwerkelijk aanvraagt. Melchers verklaart dat lage aantal door hun vrees dat het hun beroepskansen negatief kan beïnvloeden. 'Ze hebben vaak de indruk dat het niet veilig is om als iemand met een beperking geregistreerd te staan, en dat toekomstige werkgevers erachter kunnen komen.'

Melchers vindt, net als LSVb en

CNV, dat het bedrag in alle gemeenten gelijk moet worden getrokken én dat dit voor Leidse studenten met zeker honderd euro omhoog moet. 'Veel studenten werken vaak uit noodzaak naast hun studie. Studenten die dat niet kunnen moeten daarin gecompenseerd worden.' Volgens Faber is de honderd euro toeslag echter een 'redelijke toelage die past bij de budgetten die Leiden heeft'.

Al vaker trokken LSVb en CNV Jongeren de afgelopen jaren aan de bel om de toeslag voor alle gemeenten gelijk te trekken en op te hogen. Een brandbrief aan de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) bood weinig resultaat. Nu de gemeenteraadspartijen aan het formeren zijn, hopen LSVb en CNV dat de gemeenten alsnog actie ondernemen.

Meer zonnepanelen voor universiteit

De universiteit gaat op meerdere gebouwen zonnecollectoren plaatsen. De zonne-energie is straks slechts goed voor een half procent van het totale elektriciteitsgebruik van de universiteit.

Maar dat is al een grote verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Nu liggen er alleen panelen op het Plexusgebouw. Die zijn goed voor 0,03 procent van het totale verbruik.

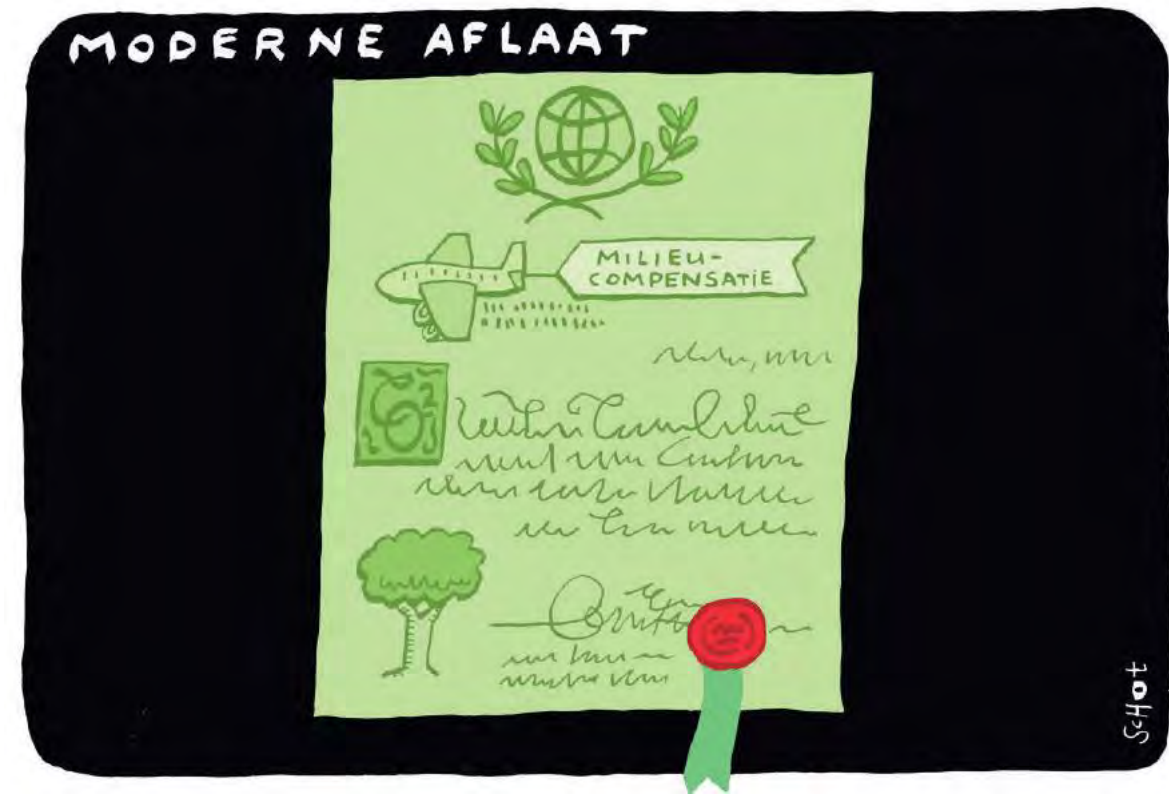
Hoewel deze bijdrage aan de totale energiebesparing verwaarloosbaar is, is het wel van symbolische waarde voor het milieubeleid van de universiteit, aldus het milieuplan 2016-2020.

De nieuwe collectoren komen onder andere op het Goriaeus, het Snellius en het Willem Einthovengebouw.

'En ook de B-vleugel van het KOG krijgt zonnecellen', vertelde Thomas van Beek, het hoofd facilitaire zaken van Rechten, tijdens de faculteitsraadsvergadering maandag.

Amber Hensema, adviseur milieu en arbeidshygiëne van de universiteit, gaf een presentatie over het universitaire milieubeleid aan de raad. De universiteit is vooral bezig met het compenseren van CO₂-uitstoot, zo bleek.

'Het aardgas wordt straks gecompenseerd. Dat geldt ook voor de vlieguren. We blijven echter helaas wel stoken en vliegen. We kopen

certificaten waar elders duurzame energie mee wordt opgewekt.

'Het valt me op dat er heel veel aan compensatie wordt gedaan en naar mijn mening heel weinig aan besparen,' zei Gijs de Koning van

studentenpartij ONS.

'En besparen zou denk ik het doel moeten zijn.'

Hensema: 'We doen wel degelijk ook aan besparing. Dat zie je voornamelijk terug in de gebou-

wen, zoals het nieuwe bètacomplex. Door de toepassing van warmte- en koudeopslag kan restwarmte uit de zomer worden ingezet in de winter. Hierdoor daalt het aardgasgebruik van de universiteit flink.' **VB**

Geen agenten tegen waterkokers

Rechten gaat een deel van het KOG herinrichten om meer docenten een plek te kunnen geven. Het faculteitsbestuur wil de verbouwing aangrijpen om af te komen van de honderden illegale koffiezetapparaten en waterkokers van medewerkers.

Dennis Hoitink van het rechtenbestuur gaf maandag tijdens de faculteitsraadsvergadering een update over de verbouwing. 'We houden het niet veel langer vol, zoals het nu is geregeld. Er wordt dan ook hard gewerkt aan een meer toekomstbestendige huisvesting.'

De voorbereiding van de herin-

richting is inmiddels in een gevorderd stadium. 'We verwachten dat we eind mei de uitkomsten van de aanbesteding kennen en hopen dan ook tijdens het zomerreces te kunnen starten.'

Hoitink legde uit dat medewerkers die tijdelijk niet bij hun kamer kunnen, kunnen uitwijken naar Rapenburg 38 (waar vroeger de Academie der Kunsten zat, red) en de Reuvensplaats. 'Daar komen tientallen werkplekken.'

Het is de bedoeling dat er in de nieuwbouw *common rooms* komen waar medewerkers samen kunnen komen om bijvoorbeeld een kop koffie te drinken.

'Gaat er strenger worden toezien op koffiezetapparaten op de eigen kamer?', vroeg docent Gert Jan Geertjes aan het rechtenbestuur. 'Ik zal maar meteen toegeven dat ik er ook een heb staan. Omdat de koffie van het UFB te duur is.'

'Ik ga geen politieagentje spelen', reageerde Hoitink. 'Maar van de honderden koffiezetapparaten en waterkokers op de kamers, willen we uit het oogpunt van de brandveiligheid graag af.'

'De *common rooms*, we noemen ze gekscherend docentenkamers, gaan we inrichten met deugdelijke koffiezetapparaten en bijvoorbeeld magnetrons.'

'Het gaat niet alleen om de veiligheid', legde decaan Joanne van der Leun uit. 'Het hele uitgangspunt is dat mensen graag naar hun werk gaan. Het idee is dat medewerkers elkaar gaan ontmoeten in de *common rooms*. Dat gaat alleen maar gebeuren als je daar goede koffie hebt. Als je dat goed regelt, stoppen mensen met al die apparaten op de kamer. Het is echt niet zo dat je voor elk kopje apart moet gaan betalen. Je kunt het insteken aan de handhavingkant, maar je kunt mensen ook verleiden om naar een *common room* te gaan. Dat is het uitgangspunt. Het uitgangspunt is niet om ineens alle waterkokers op een avond te verwijderen.' **VB**

Docenten willen af van studentevaluaties

‘Met een lage score word je op het matje geroepen’

Docenten bij Rechten vinden dat de studentevaluaties van hun vakken te veel invloed hebben, en pleiten voor een alternatief.

DOOR VINCENT BONGERS Tijdens de faculteitsraad maandag kwamen de vakevaluaties ter sprake. Mede vanwege berichtgeving op de NOS over de stevige bewoordingen waarmee anonieme studenten de kwaliteit van docenten omschrijven. ‘Het blijkt dat sommige studenten nogal

ongenuanceerd die evaluaties invullen’, constateerde docent Gert Jan Geertjes tijdens de vergadering. ‘Er zitten ook allerlei vertekeningen in die evaluaties. Moeilijke vakken krijgen een slechtere beoordeling dan makkelijke. Anonimiteit is ook aanleiding voor studenten om maar wat te roepen. Een ander heel groot probleem is dat er vaak heel weinig respons is op die evaluaties. Er wordt echter door leidinggevenden heel belangrijk gevonden om niet onder een bepaalde score te zitten. Zak je

daaronder, dan word je op het matje geroepen.’

Er zijn docenten die vinden dat er te veel wordt gedaan met die evaluaties, vertelde Geertjes. ‘Het noopt tot bezinning over hoe we hiermee omgaan, dat vind ik niet alleen, maar ook andere personeelsraadsleden die niet bij deze vergadering aanwezig konden zijn. Moeten we niet op zoek naar alternatieven? We denken dan aan klankbordgroepen. Die bestaan bij criminologie al. In die groepen zitten studenten die een bepaald vak

hebben gevolgd. Studenten die het goed hebben gedaan, maar ook studenten die het gemiddeld of het wat minder hebben gedaan.’

Peter van Es van het rechtenbestuur: ‘Aan die klankbordgroepen wordt gewerkt. Niet als alternatief, maar als aanvulling op de beoordelingen. Dan kijken we inderdaad naar het model van criminologie. Het aardige is dat daar studenten en de studievereniging deelnemen aan gesprekken met docenten.’

Van Es legde ook uit dat de faculteit

pooft ‘de respons op de evaluaties op te krikken. Er zit ook wel wat verbetering in. Maar ik begrijp dat docenten zeggen: “Wat betekenen die reacties waarop ik word afgerekend nu eigenlijk?” Iedereen voelt aan dat het niet helemaal goed zit. Studentenoordeel staat niet gelijk aan onderwijskwaliteit, dat weten we. Ik vind een evaluatie toch iets concreter dan een gesprek. Bij grote aantallen zegt het wel wat. We worstelen inderdaad met de lage respons. Als dat niet verbetert, gaan we naar iets anders kijken.’

Rollen op Beyoncé

De rollerskatedisco, enorm populair in de jaren ‘70 en ‘80, maakte afgelopen weekend een *comeback* in Leiden. Met niet alleen maar gouwe ouwe discohits, overigens: de gasten konden ook rollen op Beyoncé. Het evenement, georganiseerd door Gebr. de Nobel, de Stadsgehoorzaal en Skate Fever uit Capelle aan den IJssel, was binnen no-time uitgekocht. Maar geen nood, op 5 mei zijn ze weer in de buurt. Dan organiseert Skate Fever een disco in het Paard, in Den Haag. Foto Taco van der Eb

‘Het ging mis met de lolly’s’

Studentenpartijen voeren campagne voor de universitaire verkiezingen. ‘Met gadgets haal je studenten niet over.’

Ze stonden al om kwart over zeven ‘s ochtends in het Lipsius om de beste plek te veroveren: die aan de bar, recht tegenover de ingang waar alle studenten langslopen op weg naar de collegezaal en kantine. ‘We hebben vanochtend maar koffie gedronken met de beveiliging en de schoonmakers’, vertelt geschiedenisstudent Marlene van der Velden (LVS, 22) met een stapeltje flyers in de hand. ‘Zo vroeg in de ochtend zie je pas echt waar de faculteit op leunt.’

Pas rond de klok van negen uur komen de eerste studenten binnen, hét moment om ze aan hun jasje te trekken en hen over te halen te stemmen voor de faculteitsraden en de universiteitsraad. Met blauwe kauwgomballen en groene snoepkijkers in de aanslag moet het toch wel lukken, denken LVS en ONS Leiden.

Bij CSL zijn er geen snoepjes te bekennen. ‘Er is iets misgegaan bij het bestellen van onze oranje lolly’s’, bekend student geschiedenis Charlotte Rijdsdijk (23) die een plekje in de

universiteitsraad wil bemachtigen. ‘Maar studenten zijn niet over te halen met gadgets, dus we missen ze niet.’ Gelukkiger zijn ze bij CSL met hun tablets, waarmee ze studenten al lopend door de gangen kunnen laten stemmen. ‘Dat gaat veel sneller dan met laptops’. Lijsttrekker van de universiteitsraad Hannah Borst (23) is tevreden over de voorlopige opkomst. ‘Het is dit jaar drukker, doordat de verkiezingen niet tijdens de tentamenperiode vallen.’

Bij ONS Leiden liggen een stuk minder flyers en partijstickers dan bij LVS en CSL. ‘Stickers zijn niet duurzaam, dat is alleen maar extra plastic afval’, verklaart student rechtsgeleerdheid Tim Martens (23), die ook strijdt voor een plek in de universiteitsraad. ‘En flyers lezen studenten toch niet, dus we stimuleren hen om naar onze site te gaan. Veel duurzamer, dat past goed bij onze boodschap.’

Ook in het KOG zijn de studentenpartijen druk aan het praten met langslappende studenten. ‘Veel studenten hebben geen idee wat de universiteitsraad is en waar het over gaat’, signaleert rechtenstudent Sanne van Hees (20) van LVS een beetje

teleurgesteld. ‘Daar zou vanuit de opleiding best wat meer aandacht voor mogen komen.’ Ze hoopt op een zetel in de faculteitsraad, zodat ze zich kan inzetten voor online tentameninzage en een meer diverse benadering van de beroepsmogelijkheden. ‘Er wordt soms een beetje gedaan alsof je alleen maar advocaat of officier van justitie kan worden, maar er zijn veel meer mogelijkheden. Er zou bijvoorbeeld meer keuzeruimte kunnen worden vrijgemaakt in het curriculum.’

Even verderop staat rechtenstudent Tobias Korvinus (22) van ONS Leiden. Hij hoopt vurig dit jaar in de raad te komen, om ‘studenten actief te kunnen laten zijn naast hun studie’. Hij ziet meer in een ‘bonusstelsel’ dan in een aantekening bij het niet komen opdagen bij college. ‘Bijvoorbeeld een bonuspunt als je een opdracht hebt gemaakt’, opert Korvinus. Is dat niet een beetje schools? ‘Verplicht aanwezig zijn bij college, dat vind ik nog een heel stuk schoolser.’ **SVL**

Stemmen op de studenten- en personeelspartijen kan tot donderdagmiddag 16 uur. Ga naar de website stemmen.leidenuniv.nl

‘Afval scheiden is niet één grote schijnactie’

Vorige week berichtte Mare dat het gescheiden afval van de universiteit op één grote hoop belandt. Duurzaamheidscommissie Green Keys Leiden plaatste op haar site een uitgebreide reactie, waarin ze oproepen om wel afval te blijven scheiden. ‘Als je met één bak meer informatie kan krijgen over je plastic, waarom zou je dat niet doen?’

Ariana Da Costa Gomez van Green Keys, kan je kort vertellen wat jullie reactie is?

‘Wat wij lastig vonden, was dat jullie artikel opriep dat mensen denken: *fuck it*, ik ga het helemaal niet meer doen. Dat het allemaal een grote schijnactie is, en dat het allemaal helemaal geen zin heeft. Dat wilden we graag voorkomen.’

‘Het afvalbeleid is inderdaad onduidelijk en frustrerend. Het grootste probleem is niet het project zelf, maar de communicatie van de universiteit. Die bakken staan er al sinds september, maar ze hebben pas op 20 februari in een hoekje van de website er iets over geschreven.’

Maar als dit in september was uitgekomen, hadden veel mensen daar toch ook vraagtekens bij gezet?

‘Dat is ook iets waar de universiteit mee *struggelde*. Hoe breng je het, zodat mensen er compleet achter staan? ‘Die plasticstroom is de pilot. Ze

onderzoeken hoe goed het afval wordt gescheiden, en wat de kwaliteit is van het afval. Dus met die informatie kan er gekeken worden wat er in zit, en wat goed of slecht gaat. Zodat we hopelijk later tot een oplossing kunnen komen.’

‘Maar het gaat ook om mensen te leren hoe je moet scheiden, en de bewustwording: wat gooi ik nou eigenlijk weg? Als je zo lang voor een bak staat, ben je echt bezig met je afval, in plaats van alles klakkeloos weg te gooien. En dat is iets waar mensen nog steeds *oblivious* over zijn.’

‘Het feit is: niet álles wordt op een hoop gegooid. Het glas, papier en GFT wordt gewoon gescheiden.’

Waarom worden er dan niet meer glas-, papier- en GFT-bakken neergezet?

‘Ja, het klopt niet dat die bakken maar bij een paar kantines en op heel *random* plekken staan. Dus als je daadwerkelijk een goede pilot wil neerzetten, moet het ook in het hele gebouw gedaan worden.’

‘Ik ben het ermee eens dat de uni beter kan focussen op dingen die wel goed gescheiden kunnen worden. Maar als je daarbij nog één extra bak neer kan zetten om extra informatie te krijgen over je plastic, waarom zouden ze dat niet doen?’ **AK**

Lees de hele reactie op de site van Green Keys Leiden: www.green-keysleiden.nl

Uitschrijftermijn ov-kaart verlengd

Studenten krijgen langer de tijd om hun ov-kaart stop te zetten na hun afstudeerdatum: tien dagen, in plaats van vijf. Dat zegt onderwijsminister Arie Slob.

De maatregelen staan in een wetswijziging rondom de studiefinanciering, die nog bij de Eerste Kamer ligt. In de wetswijziging, waar een ‘pakket aan maatregelen’ in staat om het aantal boetes terug te dringen, staat dat de uitschrijftermijn na afstuderen verhoogd wordt van vijf naar tien dagen. Er stond eerder ook een verhoging van de ov-boete in de planning, van 97 naar 150 euro per halve maand. Die plannen wil Slob aanpassen, zodat studenten die vergeten zijn hun kaart stop te zetten pas na drie maanden de hogere boete krijgen.

De minister reageerde dinsdag tijdens het vragennummer van de Twee-

de Kamer op vragen van Groen-Links-Kamerlid Zihni Özdiil, naar aanleiding van een radio-uitzending van Radar.

Het consumentenprogramma was benaderd door een mbo-studente die een boete van bijna duizend euro kreeg omdat haar opleiding haar al had uitgeschreven, terwijl ze nog stage liep en geen diploma had. Ze moest haar studiefinanciering terugbetalen, en kreeg een boete omdat ze haar ov-chipkaart niet op tijd had stopgezet. Uit verder onderzoek bleek dat zo’n 21.700 studenten per jaar hetzelfde overkomt.

Het probleem komt voornamelijk voor in het mbo, aldus Slob. Daar bepaalt de instelling wanneer de uitschrijving van de student plaatsvindt. Daar gaat het nog weleens mis. Op het hbo en het wo gebeurt het uitschrijven op initiatief van de student, via Studielink. **AK**

Achtergrond

Een zwembad zo groot als de zee

Het antieke Rome komt tot leven in *De vereeuwigde stad*

Studenten en docenten klassieke talen voeren je in de literaire reisgids langs hotspots uit de Oudheid. En via de bijbehorende website beleef je mee hoe een crimineel in het Colosseum door een beer wordt opgegeten.

DOOR DANIELLE TUK ‘Toen Lentulus diep in de gevangenis was achtergelaten, werd zijn nek door beulen met een touw gebroken.’ Met deze tekst van de klassieke auteur Sallustius kun je je inbeelden hoe het er tweeduizend jaar geleden in de Marmertijnse gevangenis aan toe ging.

Dat is het doel van *De vereeuwigde stad*, een literaire reisgids met twintig hotspots uit de Oudheid, geschreven door zes studenten en twee docenten Grieks en Latijn.

‘De samenwerking was heel gelijkwaardig’, vertelt klassieke talen-student Nathasja van Luijn. ‘Je kon als student stilistische tips geven over een hoofdstuk van de professor.’ Klassieke talen-docent Christoph Pieper: ‘En als docent kon je tips geven over hoe je een stuk schrijft om het publicabel te maken.’

Bij het Colosseum staat bijvoorbeeld een gedicht van Martialis over een toneelopvoering bij de opening

Nero's Gouden Huis in Rome. Foto Princely Collections, Liechtenstein. Vaduz-Vienna

ervan: ‘Laureolus [de veroordeelde crimineel, red.] bood een Schotse beer zijn ingewanden aan: hij was opgehangen aan een kruis. De lichaamsdelen druppelden, de ledematen leefden nog, maar waren wel verminkt, en in zijn hele lichaam was geen lichaam te herkennen.’

Op de Rostra hebben het hoofd en de handen van de beroemde redenaar Cicero gehangen. ‘Nauwelijks konden de mensen door hun tranen

omhoog kijken naar de verminkte lichaamsdelen van hun medeburger’, schrijft Seneca de Oudere over deze wreedheid.

Het archeologisch-historische van normale reisgidsen is er helemaal uitgelaten, vertelt Van Luijn. ‘Er staat niet in hoe breed een muur was of in welk jaar iets gebouwd is; het is literair.’ Achterin staan wel tijdlijnen en informatie over bijvoorbeeld keizers, waardoor het zonder voorken-

nis van de Oudheid ook te begrijpen is. Korte essays geven context zodat je de auteur kunt snappen, en bij de teksten staan vertalingen.

Het boek wil het effect van de monumenten op de Romeinen laten zien. ‘Keizer Constantinus II stond verbijsterd stil, en bekeek het gigantische complex rondom, niet in woorden te beschrijven en nooit meer door stervelingen te evenaren’ is een goed voorbeeld van hoe het Forum van Trajanus destijds overkwam.

De fantasie van de lezer wordt geprikkeld door teksten als deze over het Gouden Huis van Nero: ‘waar een standbeeld van Nero van ongeveer veertig meter hoog stond. Ook was er een zwembad, zo groot als de zee. De overige delen van het huis waren allemaal volledig met goud bedekt en zij waren versierd met edelstenen en parels’, aldus Suetonius.

Op de bijbehorende website, www.devereeuwigdestad.nl, kun je de teksten op je telefoon of tablet lezen. Klassieke talen-docent Susanna de Beer heeft hem samen met student-assistenten Caroline van den Oever en Mark Hannay gemaakt.

‘De website is gebaseerd op een plattegrond waar je door de gps-functie kunt kijken waar je je bevindt in de stad en wat het dichtstbij is’, voegt Van Luijn toe. ‘Er staan

ook wandelingen in’, vervolgt Van den Oever, ‘en kunstwerken van latere tijden, zodat je kunt zien hoe diezelfde monumenten gezien werden door de tijd heen.’ Bij de Aeneaswandeling loop je bijvoorbeeld de route die hij heeft afgelegd, rondgeleid door koning Evander.

Over de steile Tarpeïsche rots, waar ter dood veroordeelde criminelen vanaf werden geworpen, vertelt Vergilius bijvoorbeeld: ‘Vanaf hier leidt Evander hem [Aeneas, red.] naar de Tarpeïsche rots en het Capitool, waar nu alles van goud is, maar dat vroeger ruig was door ruwe struiken. Toen al joegen de ontzagwekkende goden de boeren angst aan, toen al huiverden zij voor het bos en de rots.’

‘De site ontsluit dezelfde informatie uit het boekje op een andere manier’, legt Van den Oever uit. ‘Als je bijvoorbeeld bij de boog van Constantijn staat, kun je in plaats van de teksten over de boog die er in het boekje bij staan, alle teksten over Constantijn lezen. Dat maakt het veel dynamischer.’

Natjasja van Luijn, Mark Oldenhave, Christoph Pieper (red.), *De vereeuwigde stad – Een literaire reisgids door het antieke Rome*. Amsterdam University Press, 192 blz. €14,99

Maretjes

De prijs voor een Maretje bedraagt €9,- per 30 woorden, opgegeven via redactie@mare.leidenuniv.nl uiterlijk t/m maandag 16.00 uur. Maretjes aangeboden voor commerciële doeleinden worden niet geplaatst, evenmin als Maretjes waarin zaken worden aangeboden die de waarde van 4.500 euro te boven gaan.

Doe meer met je kennis! Vrijwilligers gezocht voor één uur per week **bijles en huiswerkbegeleiding** op verschillende locaties bij de leerling thuis. **Leiden-Noord**, 23 leerlingen **basisonderwijs**, groep 4 t/m 8, waarvan 7 met vergoeding van 5 tot 10 euro. **Voortgezet onderwijs:** *Nederlands, 3havo. *Nederlands, Engels, 3havo. *Nederlands, 5vwo. *Nederlands, Engels, 4havo. *Engels, wiskunde, 2mavo-havo. *Engels, 5vwo. *Wiskunde, maatschappijleer, 3vmb-basis-kader, €5,- per les. Engels, Speciaal Voortgezet onderwijs. *Engels, brugklas anderstaligen. *Nederlands, 3havo **Leiden-Zuid**, 4 leerlingen **basisonderwijs**, groep 4 t/m 8. Onderwijswinkel Driftstraat 77, ma, wo en do 15-17u. Tel. 071-5214256. E-mail: hdekoomen@owwleiden.nl.

de

Kattekop

childcare centre

2017 AWARD WINNER FOR SOUTH HOLLAND REGION*

In an independent survey parents assess the childcare centre as a **9.4** 56 reviews

Already for 35 years de Kattekop has been the child care centre for staff and students of Leiden University and affiliated institutions. Within walking distance of Leiden Central station. Open from 07.30 hrs. till 18.30 hrs.

More information
www.dekattkop.nl | tel. 071 517 6363

*reviewplatform Opinions.nl

Leiden Marathon zoekt vrijwilligers voor 26 en 27 mei! - Muziekcoördinator - Op- en afbouw van het start- en finishgebied - Oversteeksituatie Stationsweg/Rijnsburgersingel - Oversteeksituatie Aalmarkt-Parcoursassistenten - Afhalen startnum-

mers - Koffiehoek vrijwilligers. - Brieven rondbrengen/uitpijlen. Wil jij ons helpen? Stuur een mailtje naar mok.scheffer@marathon.nl en zij zal dan contact met je opnemen en je bij de juiste coördinator plaatsen.

Welke richting geef jij aan je bachelor?

Bezoek de Minorenmarkt Geesteswetenschappen op 24 april!

Ga je voor verbreding of verdieping? Een minor Digital Humanities of een stage bij de ambassade in New Delhi? Ontdek alle keuzemogelijkheden in je derde jaar op de minorenmarkt Geesteswetenschappen.

Dinsdag 24 april • 16.00-17.30 uur • in het Arsenaal

<https://studiegids.leidenuniv.nl/studies/minors>

Bij ons leer je de wereld kennen

Academische Agenda

Prof. dr. J.M. van der Toorn zal op vrijdag 20 april een oratie houden bij benoeming tot hoogleraar bij de faculteit Geesteswetenschappen, met als leeropdracht Sociolinguistics. De titel van de oratie is ‘Language and belonging’.

Prof. dr. ir. S.J.T. van Noort zal op maandag 23 april een oratie houden bij benoeming tot hoogleraar bij de faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen, met als leeropdracht Biofysica. De titel van de oratie is ‘Ons genoom in getallen in gevangen’.

Mw. L. Veiga hoopt op dinsdag 24 april om 11.15 uur te promoveren tot doctor in de Geesteswetenschappen. De titel van het proefschrift is ‘The Third Avant-garde: Contemporary Art from Southeast Asia Recalling Tradition’. Promotoren zijn Prof. dr. C.J.M. Zijlmans en Prof. dr. P. ter Keurs.

Dhr. P. van den Akker hoopt op dinsdag 24 april om 15.00 uur te promoveren tot doctor in de Archeologie. De titel van het proefschrift is ‘Time, History and Ritual in a K’iche’ Community’. Promotoren zijn Prof. dr. M.E.R.G.N. Jansen en Prof. dr. F. Sachse (Universitt Bonn).

Dhr. P. Liu hoopt op woensdag 25 april om 13.45 uur te promoveren tot doctor in de Geesteswetenschappen. De titel van het proefschrift is ‘Political Legitimacy in Chinese History: The Case of the Northern Wei Dynasty (386-535)’. Promotor is Prof. dr. H.G.D.G. De Weerd.

Dhr. B.C.J. Majoor hoopt op woensdag 25 april om 15.00 uur te promoveren tot doctor in de Geneeskunde. De titel van het proefschrift is ‘Fibreuse Dysplasie’. Promotor is Prof. dr. P.D.S. Dijkstra.

Mw. E.M. Sandberg hoopt op woensdag

25 april om 16.15 uur te promoveren tot doctor in de Geneeskunde. De titel van het proefschrift is ‘Clinical evidence in minimally invasive gynaecology: sense and non sense’. Promotoren zijn Prof. dr. F.W. Jansen en Prof. dr. J.I. Einarsson (Harvard Medical School).

Mw. K.R. Bellamy hoopt op donderdag 26 april om 10.00 uur te promoveren tot doctor in de Geesteswetenschappen. De titel van het proefschrift is ‘On the external relations of Purepecha’. Promotor is Prof. dr. W.F.H. Adelaar.

Mw. K. M. Soethoudt hoopt op donderdag 26 april om 15.00 uur te promoveren tot doctor in de Wiskunde en Natuurwetenschappen. De titel van het proefschrift is ‘Chemical tools to study the cannabinoid receptor type 2’. Promotor is Prof. dr. M. van der Stelt.

Een K'iche' vrouw voert een initiatie-ceremonie uit. De juiste dag voor een ceremonie wordt bepaald door de Maya-kalender

Maya's zijn de tel nog niet kwijt

Afstammelingen worden niet erkend door Guatamalaanse regering

Archeoloog en antropoloog Paul van den Akker bracht een jaar door bij de K'iche', de afstammelingen van de Maya's in Guatemala. 'Als ze iets van plan zijn, pakken ze de Maya-kalender erbij.'

DOOR BART BRAUN 'Toen op 31 december 2012 de wereld definitief niet vergaan bleek, kon ik eindelijk serieuzer met mijn onderwerp aan de slag', vertelt Paul van den Akker. 'Ik was al bezig met de Maya-kalender, toen nog voor mijn master, en je had net alle heisa met new-agers en apocalyptische boeken. Mensen vragen nog steeds waarom er toen niets is gebeurd, alsof dat de schuld van de Maya's was.'

Van den Akker, archeoloog en antropoloog, zat in totaal dertien maanden bij de K'iche' in de hooglanden van Guatemala. Het zijn *indigenas*, afstammelingen van de Maya's die er woonden toen de Spaanse veroveraars kwamen. In de toech al niet zo feestelijke geschiedenis van Guatemala liggen de Maya's helemaal onderop in de beerput. Tijdens de burgeroorlog (1960-1996) jaagde de overheid, geholpen door de CIA, er zo'n 200.000 over de kling, een daad die historici later als genocide zouden bestempelen.

De K'iche' zijn armer en lager opgeleid dan de gemiddelde Guatemalteek. Ze krijgen geen onderwijs in hun eigen taal, die door de overheid als 'dialect' wordt weggezet. 'Als iemand iets doms zegt, is de standaardreactie "no seas indio": wees geen indiaan', vertelt Van den Akker. De link tussen hun kalender en die van de prekoloniale Maya's wordt door de overheid niet erkend, maar die is er wel, en er is vanuit de K'iche' ook vraag naar die link.

Voor zijn onderzoek verbleef hij in de gemeente Momostango, waar zo'n honderdduizend mensen wonen in een gebied ter grootte van Rotterdam. 'Ik had iemand die daar woonde gemaild. Die was heel open: "We moeten onze kennis delen, anders gaat het verloren", schreef hij.'

De K'iche' gebruiken de Gregoriaanse kalender, net als wij. Daar-

naast kennen ze de Maya-kalender, die bestaat uit twee cycli. De *chol q'ij* ('260 dagen') bestaat uit dertien perioden van twintig dagen, de *junab q'ij* (365 dagen) uit 18 van zulke perioden en vijf 'naamloze dagen' waarop je voorzichtig moet zijn, want dat zijn ongeluksdagen. Daarnaast houden ze ook nog de cycli van de seizoenen, de zon en de maan bij, en het is dus niet zo verbazingwekkend dat er een speciale functie bestaat om de kalender in de gaten te houden.

'De *Aj q'ij* is degene die met de tijd omgaat, letterlijk de "Teller van de dagen"', vertelt Van den Akker. 'In sommige teksten wordt het wel vertaald als "priester", maar we hebben er eigenlijk gewoon geen woord voor. Het kan zowel een man als een vrouw zijn. Als een baby geboren wordt, vertelt hij of zij welke Maya-dag het is, en dat geeft dan inzicht in het karakter van het kind, als een soort horoscoop. De Maya-kalender gidst hoe mensen zich gedragen. Als vandaag een voorouder-dag is, voeren ze rituelen uit op het grafveld. Er zijn goede of slechte dagen om een bedrijf te beginnen of juist medicinale planten te gaan zoeken in het bos. Ze gebruiken de Gregoriaanse kalender, maar als ze iets van plan zijn, pakken ze de Maya-kalender erbij. Als ze een reis willen maken, als ze planten willen zaaien of juist oogsten, eigenlijk altijd.'

Als zodanig spelen de *chol q'ij* en de *junab q'ij* dus ook een rol in de strijd voor meer rechten van de inheemse volken. 'Het gebruik van de kalender creëert identificatie met een grotere groep. Er zitten regionale verschillen tussen de afstammelingen van de Maya's, maar dit is iets dat ze met elkaar gemeen hebben, dat als een paraplu over ze heen hangt. In Momostango zijn de *Aj q'ij*, ondanks de veroveraars die de oorspronkelijke Maya-geschriften vrijwel allemaal vernietigden, ondanks de onafhankelijkheidsoorlog, de burgeroorlog en de genocide niet de tel van de dagen kwijtgeraakt. Soms moesten ze ophouden, maar dan vertelden oude *day keepers* aan hun kinderen hoe ze terug moesten rekenen, en het

klopt nog steeds. Die kennis wordt dan gedeeld met andere dorpen.'

Niet iedereen was overigens blij om een antropoloog langs te zien komen, vertelt Van den Akker. 'De K'iche' hebben veel slechte ervaringen met vreemdelingen, ook met antropologen die een onderzoekje doen en daarna nooit meer terugkomen. Zelf heb ik nog steeds contact met de mensen die me hielpen bij mijn onderzoek. Met het nieuwe Maya-jaar sturen we elkaar berichtjes, bijvoorbeeld. Dat contact, dat blijft. Ik ben nu op zoek naar een beurs om mijn dissertatie te verta-

len naar het Spaans, en als het mogelijk is ook het K'iche'. Dit werk gaat over de mensen daar, en is in zekere zin van die mensen, maar het is in het Engels en daarmee eigenlijk niet toegankelijk voor hen. Als dat lukt, dan ga ik graag terug naar Momostango, om het boek daar te presenteren.'

Paul van den Akker, *Time, History and Ritual in a K'iche' community. Contemporary Maya Calendar Knowledge and Practices in the Highlands of Guatemala*. Promotie: 24 april

De gringo die klappen kreeg

Een van de Maya-rituelen die Van den Akker beschrijft, is de *baile de la culebra*: de slangendans.

'De slangendans begint met het zoeken van slangen, in het bos. Bij gifslangen wordt de bek dichtgenaaid, of een ritueel uitgevoerd zodat ze je alleen bijten als je een taboe hebt overtreden. In Momostango gebruiken ze overigens een speelgoedslang, in tegenstelling tot in sommige andere dorpen.

Een van de dansers stelt een Spanjaard voor. Een andere danser probeert zijn vrouw af te pakken, en krijgt voor straf zweepslagen. Ik heb zelf ook meegedaan; de mensen vonden het heel grappig dat juist ik, de *gringo*, de klappen kreeg.

De *baile de la culebra* vindt in Momostenango overigens juist niet plaats volgens de Maya-kalender, maar juist met Pasen. Deze dans is gerelateerd aan de agrarische cyclus, en wordt in verschillende dorpen uitgevoerd tijdens – en vlak voor – het regenseizoen. Er zitten elementen in van de kastijding en lijdensweg van Christus, maar op basis van historische bronnen denk ik dat elementen van de dans ook al te zien waren in het pre-koloniale Guatemala. De slangendans is nog maar weinig gedocumenteerd, maar in Momostenango wordt hij juist als heel belangrijk ervaren.'

Voetsjanker

Casusbeschrijving in het vaktijdschrift *PLOS Neglected Tropical Diseases*, waar Tessa Langeveld van het Leids Universitair Medisch Centrum aan meeschreef: een jonge tropenreiziger met een rare zweer op zijn voet. De 22-jarige man was wezen trekken door het oerwoud op het eiland Seram, de grootste van de Molukken, en had daar een krasje opgelopen. Eenmaal terug in Nederland ontwikkelde zich daar een pijnlijke zweer, die niet wegging na een eerste behandeling met antibiotica. Bij nader onderzoek bleek dat de zweer waarschijnlijk veroorzaakt was door de bacterie *Haemophilus ducreyi*, die normaal voorkomt bij genitale zweren; een tropische soa die de zachte sjanker heet. Die kennis hielp bij het uitkiezen van een antibioticum dat wel werkte, en de patiënt genas.

Er waren al wat studies bekend van niet-genitale zweren met de sjankerbacterie erin, maar nog niet uit Indonesië. Voor tropenpoli's is het handig om te weten dat het bestaat.

Gezinsmaaltijd

Uit de literatuur weten we al dat het voor de gezondheid en het gezonde eetgedrag van kinderen en pubers belangrijk is om met het hele gezin samen te eten, maar verreweg de meeste van die studies zijn gedaan met kinderen vanaf twee jaar. Hoe zit het met de kleintjes? Shelley van der Veek van het Instituut Pedagogische Wetenschappen werkte mee aan een overzichtartikel over het belang van gezinsmaaltijden, en het belang daarvan voor peuters en dreumesen.

Geen grote verrassingen hier: in gezinnen die samen eten, eten de kinderen gezonder. Ze eten ook met meer plezier en met minder problematisch eetgedrag. In gezinnen waar de televisie aanstaat tijdens het eten wordt ook minder gezond gegeten. Of dat nou ook betekent dat de kleine kinderen echt gezonder zijn, is nog niet zo goed onderzocht.

Mazelen

In *Epidemiology* blikken vier onderzoekers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, onder wie de Leidse bijzonder hoogleraar Jacco Wallinga, terug op de mazelen-epidemie van 2013-2014. De ziekte brak uit, vooral op de Bible Belt, en besmette minstens 2700 kinderen, waarvan er 182 opgenomen moesten worden in het ziekenhuis. Dat had nog stukken erger kunnen zijn, rekenen Wallinga en co voor: die uitbraak speelde voor een gedeelte tijdens de zomervakantie, en als kinderen niet met honderden tegelijk in een schoolgebouw gepropt worden, steken ze elkaar minder snel aan. Dat zie je ook terug in het aantal meldingen: het aantal nieuwe besmettingen was lager in de vakanties, en omdat in Nederland de schoolvakanties op drie verschillende tijdstippen beginnen, is het onwaarschijnlijk dat die daling puur toevallig samenhangt met de vakantie. Zonder vakantie was het aantal besmettingen zo'n dertig procent hoger geweest, rekenen de wetenschappers voor. Zou je uitbraken kunnen voorkomen door de scholen dicht te gooien bij de eerste rode vlekken? Niet echt, want besmetting vindt nog steeds plaats, en je zou de scholen bovendien behoorlijk lang dicht moeten houden. Als de kinderen vervolgens in die vrije tijd op reis gaan, verspreidt de ziekte zich alleen maar naar een groter gebied. Vaccineren helpt wel, uiteraard.

Ben ik niet goed (of rijk) genoeg?

Tegen de wil van de Tweede Kamer handhaaft Leidse universiteit dure toelatingstoetsen

Terwijl een Kamermeerderheid zich heeft uitgesproken tegen betaalde toelatingstoetsen, gaat Leiden er gewoon meer door, ondervindt studente **Laura Verroen**. ‘Jammer joh, succes ermee!’

Geachte Universiteit Leiden,

Als ik uw toelatingscriteria niet kan betalen, mag ik dan niet bij u studeren? Ben ik dan niet goed genoeg? Met deze vraag loop ik inmiddels al een tijdje rond, maar niemand lijkt er antwoord op te kunnen geven. Misschien dat een brief naar uw eigen weekblad wel iets losmaakt?

Op 27 maart van dit jaar heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen waarin staat dat het niet langer toegestaan moet zijn voor universiteiten om dure toetsen onderdeel te maken van hun selectiecriteria (‘Toetsen moeten gratis’, *Mare* 24, 29 maart). Citaat uit de motie: ‘overwegende dat dit kansengelijkheid kan bevorderen omdat niet iedereen de financiële middelen heeft om dit te betalen, verzoekt de regering ervoor te zorgen dat universiteiten en hogescholen de kosten van selectie niet bij de student terecht laten komen, om zo kansengelijkheid te bevorderen’. Ik wist nog niks van deze motie, toen ik voor het eerst een brief

stuurde naar de studiebegeleider. Aankomend jaar wil ik graag beginnen aan een master Political Science aan uw universiteit, dezelfde universiteit waar ik mijn bachelor heb behaald in de Internationale Betrekkingen en Organisaties, een specialisatie van de bachelor Politicologie. Tot mijn verbazing moet ik om toegelaten te worden tot deze master niet alleen minimaal een 7 gemiddeld staan (is uw eigen bachelor niet goed genoeg, dat de eisen omhoog moeten?), maar ook aan een verschrikkelijk dure taaltoets deelnemen. De gemiddelde erkende Engelse taaltoets kost rond de 225 euro. Dat is 45 euro meer dan de gemiddelde student volgens het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting per maand aan eten uitgeeft.

Vreemd, je zou denken dat de bachelor Politicologie toch wel zou voldoen als toelatingseis voor de master Political Science aan dezelfde universiteit. Mijn docent wees mij er echter op dat de Universiteit Leiden niet aan ‘doorstroommasters’ doet. De bachelor Politicologie en de master Political Science zijn ‘echt wat anders’.

De toets zelf is het probleem niet. Ik snap dat er een bepaald niveau Engels noodzakelijk is om de opleiding met succes af te ronden, maar hoe kom ik aan 225 euro? Op 12 maart vroeg ik aan de studieadviseur van

Political Science of er misschien alternatieven voor de toets waren. Zo biedt de UvA bijvoorbeeld al haar studenten eenmalig een Engelse taaltoets aan. De studieadviseur was vrij duidelijk: dit waren nu eenmaal de toelatingseisen voor de opleiding. Als ik mij voor deze master wilde inschrijven, dan moest ik de toets maken (en dus gewoon die 225 euro betalen, maar dat zei ze er natuurlijk niet zo expliciet bij).

Op 27 maart stuurde een vriendin mij het nieuwsbericht van de Landelijke Studenten Vakbond over de Kamermotie. Ik nam nogmaals contact op met de studieadviseur en die verwees mij door naar de afdeling toelatingen van de universiteit. Ik had geen idee hoe ik deze kon bereiken en besloot langs te gaan bij het Onderwijs Servicecentrum. Daar werd mij verteld dat mijn mailtje ontvangen was, maar dat de motie nog geen officiële wet was en dat zij dus niks voor mij konden betekenen. Met andere woorden: jammer joh, succes ermee!

Geachte Universiteit Leiden, U weet dat er inmiddels een motie is aangenomen betreffende het verbieden van dit soort ‘toelatingskosten’. U weet ook dat een groot aantal van uw studenten maximaal moet bijlenen en daarnaast een bijbaan heeft om überhaupt aan uw opleiding te kunnen deelnemen. Sinds 2015

moeten studenten het daarnaast ook nog zonder basisbeurs doen (Gek hè, al die studenten met een burn-out?). Maar gelukkig heeft u het geld, dat hiermee bespaard is, al door de overheid toegezegd gekregen. Hè, dat scheelt.

Ondanks dit alles kiest u ervoor om net zo lang door te gaan met veel te dure toelatingstoetsen totdat de regering u op het matje roept. De wet is immers nog niet van kracht, dus dan telt het nog niet voor ‘het

echie’. Betekent dit dat de studenten die uw toelatingscriteria niet kunnen betalen ook niet meetellen?

Ik zie uw antwoord in spanning tegemoet,

Met vriendelijke groet,

LAURA VERROEN
Studente IBO en minor studente Journalistiek en Nieuwe Media

Naschrift, woensdag 18 april.

Vanochtend ontving ik een mail van de Universiteit met de titel: ‘Toets Engelse taalvaardigheid.’

‘Beste student’, stond er. ‘Overweeg je straks een Engelstalige master te gaan volgen? Dan kun je nu gratis je Engelse taalvaardigheid toetsen! Met een online toets, de Online Oxford Quick Placement Test, krijg je een goede indicatie of je Engels voldoende is om aan een Engelstalige Masteropleiding te beginnen. Meer informatie vind je op deze website, waar je je ook kunt aanmelden voor de toets.’

‘Het zal toch niet,’ dacht ik, ‘een gratis test?’

Het leek er echt even op dat de universiteit toch besloten had zijn studenten te helpen. Ik klikte door naar de website met meer informatie en was al halverwege mijn vreugdedansje toen ik de laatste alinea las.

‘Please note: The Oxford Quick Placement Test assesses your language skills. It is not a test like TOEFL or IELTS and the result can therefore not be used as a formal replacement for these tests. The test result cannot be used as a formal entrance requirement for your Master’s Degree Program at Leiden University. It is intended to give an indication of whether or not you are able to take an English-taught Master’s Degree Program.’

Wat een teleurstelling.

Sinds wanneer is stelen normaal?

Verenigingsleden: stop met jassen jatten!

Slechte gewoonte onder verenigingsstudenten: elkaars jassen stelen. **Fien van Aardenne** vond de dief van haar jas terug, maar die bleek op zijn beurt ook weer van het kledingstuk te zijn beroofd.

Laatst had ik een feestje op Quintus waar externen ook welkom waren. Als ik om 02.00 uur naar huis wil gaan, blijkt mijn jas van de kapstok te zijn gestolen. De volgende dag kan ik op de camerabeelden duidelijk zien dat iemand hem heeft meegenomen. Dit leidt tot een verwarrende zoektocht door Leiden naar de dief en mijn jas.

De camerabeelden zijn gelukkig best duidelijk. Als ik mijn dader heb gevonden besluit ik hem samen met een vriendin van me te confronteren op zijn werk.

De desbetreffende jongen bekent vrijwel meteen schuld als we hem aanspreken in het café waar hij werkt. ‘Ik heb inderdaad jouw jas meegenomen. Mijn jas was ook weg en ik wilde niet zonder jas naar huis. Bovendien was ik behoorlijk dronken.’

Het wordt nog ingewikkelder: de jongen zegt dat mijn jas op zijn vereniging Augustinus weer gestolen is.

Na weer wat zoekwerk blijkt een meisje van Augustinus mijn jas mee te hebben genomen. Gelukkig krijg ik snel contact met haar en heb ik mijn jas weer terug.

Toch blijf ik met een vreemd gevoel in mijn maag achter. Mijn jas is donkerblauw, wat een moeilijke kleur is in het donker, maar zeker geen standaardjas.

Het is duidelijk dat de dieven mijn jas niet hebben meegenomen omdat ze dachten dat het hun eigen jas was. Ze wisten dat ze de jas van iemand anders meenamen: een duidelijke vorm

van diefstal. Zelf ben ik altijd opgevoed met het idee dat je met je handen van andermans spullen afblijft.

Hoe kan het dat dit begrip op deze vereniging zo’n andere betekenis heeft gekregen? Hoe kan het dat mensen schaamteloos iemands jas meenemen en zich verschuilen achter uitspraken als ‘mijn eigen jas was ook gestolen’?

Toen mijn jas was gestolen, ben ik in een T-shirt in de regen naar huis gerend. Gelukkig woon ik niet ver van Quintus. Geen enkel moment is het in mij opgekomen om maar een andere jas van de kapstok te pakken. Dat is toch geen oplossing? Als iedereen elkaars jassen blijft jatten, zal het alleen maar normaler worden.

Studentenverenigingen zijn in mijn ogen gezellige plekken waar je wordt klaargestoomd voor het echte leven. Maar als het tijdens je studententijd zo normaal is om te stelen, wie zegt dat je dat niet blijft doen in de toekomst? Deze jongen heeft het immers nu ook gedaan op een andere plek dan op zijn vereniging. Misschien moet Augustinus eens gaan nadenken welke waarden ze hun leden meegeven.

Het is niet mijn bedoeling om een vereniging aan te vallen of te generaliseren. Er zijn Augustijnen die zich hier absoluut niet aan bezondigen en ook leden van andere verenigingen die dit juist wel doen. Mijn doel is het idee te bestrijden dat het normaal zou zijn iemands eigendom zomaar mee te nemen.

Je mag dan student zijn en de wereld ligt voor je open, sommige grenzen moet je niet overschrijden. Gezelligheid is leuk, ludiek iets stelen (en teruggeven!) kan grappig zijn. Maar jassen stelen is dat niet.

FIENT VAN AARDENNE studeert Film- en Literatuurwetenschap

Bezoek de Minorenmarkt Geesteswetenschappen op 24 april!

Ga je voor verbreding of verdieping? Een minor Digital Humanities of een stage bij de ambassade in New Delhi? Ontdek alle keuzemogelijkheden in je derde jaar op de minorenmarkt Geesteswetenschappen.

Dinsdag 24 april • 16.00-17.30 uur • in het Arsenaal

<https://studiegids.leidenuniv.nl/studies/minors>

Universiteit Leiden

Bij ons leer je de wereld kennen

Achtergrond

071 - 527 ...

Dodekindliteratuur

Tim Vergeer (25) promoveert op emoties in theater bij de opleiding Nederlandse taal en cultuur en is een van de samenstellers van *Van Constantijntje tot Tonio*, een bundel over het dode kind in de Nederlandse literatuur.

Waarom moest er een overzichtswerk komen?

‘Het is een genre dat enorm aangrijpt; als vader of moeder je kind verliezen is iets ondenkbaars. We zien dat daar zeker de laatste jaren steeds meer over wordt geschreven, zoals A.F.Th van der Heijden, Anna Enquist en P.F. Thomése hebben gedaan. Het houdt Nederlandse schrijvers bezig.’

En dan maar meteen een overzicht van de middeleeuwen tot nu?

‘Dode kinderen in literatuur zijn niet alleen een verschijnsel uit de moderne tijd. Vondel deed het bijvoorbeeld in het gedicht *Kinder-lijk*. Het grote rouwen om een kind zoals Van der Heijden laat zien in zijn roman *Tonio* gebeurde vroeger ook, ook al stierven er toen veel meer kinderen dan nu.’

Zijn er interessante resultaten?

‘In de Middeleeuwen kwamen dode kinderen vooral voor in mirakelboeken: boeken waarin heiligen het kind weer tot leven wekten. Over het verdriet van de ouders werd niet geschreven. In de vroegmoderne tijd kwam de vader of moeder wél in beeld, maar stond het overleden kind en wat het effect daarvan was op het gezin, vriendjes en de buurt centraal. Kijk je naar het werk van Bilderdijk, dan zie je dat het verdriet van de ouders echt centraal staat. Dat is in de tijd van de Romantiek, waarin het gaat om de allerindividueelste expressie van de allerindividueelste emotie. In de huidige tijd lijkt er vooral sprake van een soort mediageile exuberantie.’

Pardon?

‘Heel veel schrijvers klimmen tegenwoordig in de pen om te schrijven over een kind dat overlijdt. Meer dan vroeger willen ze daarmee een monument oprichten voor hun kind. Kijk naar *Tonio*, een vuistdikke roman, terwijl Vondel er in zijn dichtbundel één gedicht aan wijdt. Schrijvers gaan zelfs zo ver dat ze wel een overleden kind verzinnen als ze er geen hebben, zoals Boudewijn Büch deed met *De kleine blonde dood*.

‘Anna Enquist is in de recensies helemaal afgeslacht met haar boek *Contrapunt*, omdat ze er te veel de media mee zou hebben opgezocht. Er wordt hen ten laste gelegd dat ze schrijven over een overleden kind als winstoogmerk. Van der Heijden deed het daarom anders. Die kwam jaren niet in het nieuws, tot het interview in *College Tour*.

Wat kunnen we met deze inzichten?

‘Nooit eerder is de representatie van het dode kind in de Nederlandse literatuur beschreven. De verhalen zaten als het ware in aparte kaartenbakken, terwijl ze in dit boek in samenhang worden besproken. Daarmee kunnen we beter lijnen trekken tussen wat bijvoorbeeld een Thomése en een Enquist met elkaar gemeenschappelijk hebben en wat ze anders doen. Hiermee hebben we een nieuw genre in de Nederlandse literatuur geformuleerd: dodekindliteratuur.’ SVL

Rick Honings, Olga van Marion en Tim Vergeer, *Van Constantijntje tot Tonio*. Symposium en boekpresentatie, donderdag 26 april, Universiteitsbibliotheek (Vossiuszaal), 1500 u. Toegang gratis.

Scène uit de verfilming van *De Kleine Blonde Dood*

Foto Taco van der Eb

Ik dacht: dit waait wel over

Diederik Stapel ‘zocht niet naar de waarheid, maar naar geruststelling’

Drie keer werd hij geweigerd, maar maandag gaf ‘fraudeprofessor’ Diederik Stapel een lezing aan de Leidse universiteit. Op een congres over falen, dat wel. ‘Iedereen is bang voor mij.’

DOOR SUSAN WICHGERS ‘Vroeger stond ik voor een zaal omdat ik succesvol was, nu sta ik hier omdat ik een mislukking ben.’ Voormalig hoogleraar sociale psychologie Diederik Stapel sprak maandag in het Wijnhavengebouw op het interfacultair congres met als thema ‘falen’.

‘Ik had een belangrijke baan, een groot huis, ik was gelukkig,’ vervolgde hij. ‘Tot ik werd gebeld met de vraag of ik data had vervalst.’ Dat was in 2011, vlak voor zijn uiteindelijke ontslag bij de Tilburgse universiteit. Zijn studenten vermoedden fraude, vonden de resultaten van Stapel te mooi om waar te zijn. Hij vervalste zijn experimenten toen al jaren. ‘De dag na mijn ontslag viel de NRC op de mat, met mij op de voorpagina. Ik dacht: dat waait wel over binnen een paar dagen. Maar het duurde maanden. En nu, jaren later, komt het soms nog steeds voorbij.’

Hij wordt ‘één van de grootste wetenschapsfraudeurs in de geschiedenis’ genoemd, ‘de fraudeprofessor’ en ‘een ziekelijke bedrieger’. Waarom heeft hij het gedaan? Die vraag probeert hij al jaren voor zichzelf te beantwoorden. ‘Ik weet dat het verkeerd was wat ik deed, het is de grootste fout in de wetenschap en ik ben verantwoordelijk. Ik was niet gewend aan mislukking, tot ik experimenten deed die niet goed gingen. Daar kon ik niet mee omgaan. Ik wilde mooie resultaten die dingen uitleggen over gedrag, geen chaos of onlogische resultaten. Dat besloot ik daarom te veranderen. Ik zocht niet naar de waarheid, maar naar geruststelling.’

Na afloop van de lezing wil iemand uit het publiek weten wat het meest zeer deed. ‘Het buitengesloten worden, niet meer mee mogen doen met de maatschappij. Iedereen is bang voor mij en alles waar ik voor sta.’ Twee dagen later heeft Stapel tijd om aan de telefoon aanvullende vragen te beantwoorden.

Zuivere wetenschap is bijna onmogelijk, zei u tijdens uw lezing. Waarom is dat onmogelijk, en wat doen we eraan?

‘Niet alles wat je doet, is de moeite waard om te communiceren. Soms mislukt een onderzoek, of is het toch niet zo’n interessant idee. Dus moet je selecteren. Als we alles gaan communiceren, kost dat veel te veel tijd en geld.

‘De enige oplossing is eerlijk zijn: “Ik heb Diederik Stapel drie uur lang geïnterviewd, hier zijn de duizend woorden die ik ervan heb gemaakt, en hier is het hele interview terug te vinden.” Dat mensen weten wat je hebt geselecteerd en alles opvraagbaar is.’

Denkt u dat er veel fraudeurs zijn in de wetenschap?

‘Veel is overdreven. Ik denk het niet, en ik hoop het niet. Er zijn vast meer fraudeurs, maar veel, nee. Mijn geval was heel extreem, ik was veel te overmoedig. Eigenlijk heb ik heel slecht gefraudeerd. De goede fraudeurs ken je natuurlijk niet, en daar zal je ook nooit van horen.

‘Er zullen altijd luie mensen zijn, en mensen die alleen maar willen scoren. Daarom moeten we zorgen dat er een database is waar alle resultaten op te vinden zijn. Ook moeten we goed kijken naar onze cultuur: waarom moet iedereen altijd maar scoren? Dan zou je kunnen wijzen naar de prestatie maatschappij. Minder individualisme zou een goed begin zijn. Bijvoorbeeld dat onder-

zoekers onzichtbaar zouden zijn en niemand weet van wie de resultaten zijn.’

U zei dat de buitensluiting het pijnlijkt was. Is dat nu, zeven jaar later, nog steeds zo?

‘Ja. Het is heel extreem. Alleen al in Leiden ben ik twee of drie keer eerder uitgenodigd door studenten op dit soort evenementen om later afgebeeld te worden. Wilden ze het van hogerhand toch niet hebben dat ik kwam. Dat is heel heftig, bijna een soort censuur. Discussie is juist belangrijk in de wetenschap.

‘Ik krijg ook nergens een baan. Niet om zielig te doen hoor, ik heb het echt goed, maar ik wil graag iets doen in de maatschappij. Dat ik niet meer aan de slag kan in de wetenschap, op universiteiten, oké. Maar dat ik niet mag lesgeven op een school?’

‘Ik was aangenomen bij een projectbureau, maar werd later toch afgewezen. Zo gaat dat elke keer. De directeur vindt het goed, maar krijgt daarna commentaar van een raad van toezicht of medewerkers. Men-

sen zijn bang voor me, ze willen me niet in hun bedrijf.’

En al die PhD’s dan, die niks met de fraude te maken hadden?

‘Die hebben het heel zwaar gehad door mij. De meeste raakten hun publicaties kwijt. Zelf tegen een boom aanrijden, oké, maar iemand aanrijden? Dat is wel een ander verhaal.’

Hoe ziet u de toekomst?

‘Ik schrijf, ben heel goed geworden in mediteren, ik studeer veel, ik voed mijn kinderen op. Maar ik zou graag meer willen. Af en toe werk ik als therapeut in een verslavingskliniek van psychiater Bram Bakker. Hij vond het ook belachelijk dat ik nergens meer aan de bak kwam. Ik hoop in de toekomst op meer van dit soort werk.

‘Hopelijk raakt de wetenschap een beetje ontheiligd en komt er meer ruimte voor discussie. Wetenschap is nu wat religie vroeger was, mensen hechten er heel veel waarde aan. Als je er een potje van maakt, wordt dat meteen gezien als ketterij. Wetenschap is belangrijk, maar het is niet alles.’

Ruim vijftig teruggetrokken studies

Diederik Stapel (1966) was tot 2011 een gerespecteerd hoogleraar sociale psychologie en decaan van de Tilburg School of Social and Behavioral Sciences. Daarvoor was hij vanaf 2000 werkzaam als professor in Groningen.

In 2011 bleek dat hij al in Groningen was begonnen met het verzinnen van data. Hij bedacht experimenten die hij niet uitvoerde en creëerde in plaats daarvan zelf de wenselijke resultaten. Collega’s en studenten hadden eerder al vermoedens, maar pas toen hij eenzelfde rijtje cijfers dubbel had gebruikt, werd er actie ondernomen.

Stapel gaf de fraude toe en is strafrechtelijk vervolgd. Hij heeft uiteindelijk 120 uur taakstraf opgelegd gekregen. Ook moest hij zijn doctorstitel inleveren.

Promovendi en collega’s die met hem samenwerkten zijn de dupe geworden van de verzonden data. Meer dan vijftig studies van hem moesten worden teruggetrokken en één universitair docente aan de Tilburg University nam daarvoor ontslag.

English page

And now for the washing up

A woman just finished selling her big pot of Jollof rice on the streets of James Town, Ghana. Milena Radulova captured this woman on the move just about to wash all the tomato cans she used to prepare her dish. With this picture the Master's student Social and Organisational Psychology won the Photo Contest 'Food and Society' which was held at the Faculty of Social and Behavioural Sciences. Isabelle Prins (Cultural Anthropology and Development Sociology) and Sebastiaan de Groot (Political Science) won second and third place. At the first floor of the Faculty building fifteen photo's are shown at an exhibition. Photo by Milena Radulova

Living in a shed Separated rubbish ends up in one big heap

A survey reveals the terrible housing situation for international students

Forced to live in a shed, renting an Airbnb or illegal digs with a family: internationals will sleep anywhere until they find somewhere decent to live. And that can take a long time, a recent survey shows.

BY SUSAN WICHGERS Which is why international student William Murray-Uren (25, Political Science) and ONS, a political party for students, held a survey about housing problems among international students. The results were presented to the Executive Board of Leiden University on Tuesday, in the hope that the university will do something about the situation.

"It's impossible to find a place before you arrive in the Netherlands", says Murray-Uren, who comes from Scotland.

"I arrived in September and rented a room in a flat in Merenwijk from a 26-year-old mother of two who had an aggressive ex-husband from whom, as I discovered later, she was hiding. A social worker visited every week, so I had to make sure I was out, because I wasn't supposed to be there. I've only had my own place since January, in a DUWO house."

He decided to do something after a heated debate arose on a Facebook page about specifically only Dutch students being welcome at *hospiteren* rounds (when students "audition" for a room).

"I got together with ONS and compiled a survey. It was online for two days and we received lots and lots of responses. It just goes to show how wide-spread the problem is",

Murray-Uren adds.

"It's a pity, because everything else in Leiden is amazing. I'm very happy here and the education is good, but the housing problem really spoils it for you."

The ONS party has the results of the survey. "We received a total of about 150 responses – we were overwhelmed. Most reports were not very happy", explains Alderik Oosthoek, from ONS.

"Many internationals stay at Airbnbs at first, until they find digs. One person had even been living in a shed about an hour out of town."

Oosthoek believes that the university should provide better information for international students.

"There's a huge difference in expectations: these students arrive and expect the university to have arranged accommodation, or that they will at least find somewhere to stay very quickly. I wonder if things will have improved by September."

Murray-Uren believes that there are simply too many international students in Leiden.

"The university is not allowed, by law, to build houses, so they should stop trying to attract large numbers of internationals. My friends in Scotland say they see advertisements for Leiden University all over the place. If there's a flood, the first thing to do is to turn off the tap."

He was pleased with the university's response.

"The Board have realised they need to do something. The problem is far from solved, but we're on the right track."

The bins are there to "teach us to sort waste"

The university forces students and staff to sort rubbish very carefully, but most of it eventually ends up in the same heap.

BY VINCENT BONGERS The faculties and canteens have signs with very specific instructions to say which rubbish should go in which bin.

However, LVS, a political party for students, heard "rumours" that the company that collects the separated waste throws it all back together again, so, at the University Council meeting, they demanded an explanation from the Executive Board.

The Vice-Chairman of the Board, Martijn Ridderbos, admitted that a large part of the separated waste was indeed "thrown onto a big heap". "It's the same at all universities. At the moment, there aren't any waste management operators who can make a profit from processing separated waste. It's something we really want, but we simply can't arrange it with the market as it is."

Some of the separated rubbish is ends up together, says Caroline van Overbeeke, the university spokesman. "Organic waste and food leftovers are turned into biogas and compost. Waste paper and cardboard are processed to make new paper and cardboard."

But plastic and metal packaging, drinks cartons (also called: PMD) and residual waste "does, unfortunately, end up in a big pile."

It is strange that the university currently gives students and staff the impression that *all* their rubbish is separated. Ridderbos adds: "We're preparing staff and students for the

time when it is possible."

According to Van Overbeeke, the rubbish can be processed separately, "but now, only household rubbish, not commercial waste, is processed separately."

Why? "The installations that sort PMD and recycle it are running at full capacity at the moment, to process all the waste from Dutch households. Because commercial waste is different from rubbish from households, it can't be collected together."

"The levies on the production of plastic packaging materials only apply to household packaging. The levies compensate municipal authorities for sorting and processing waste properly. There aren't any levies on commercial waste yet."

The university has a contract with Vliko, a waste management operator. "We have a concession until 2019, with an option for renewal for 2020", Ridderbos explains. "We'll renew it for a year, and when the new tendering process starts, we'll see if we can find a company that can separate waste."

"The university wants more insight into the waste flows and is busy investigating the market", continues Van Overbeeke. "The future tendering process for university waste management will partly be based on that data. In other words, the better students and staff sort their rubbish, the more representative the data. A change in behaviour will also have indirect benefits: by making students and staff aware of the importance of sorting waste, the university hopes that they will continue to do it at home."

Of ik naar LA kon komen

Hoe Wulf na een mislukt Voice-optreden toch nog carrière maakte

Lieuwe Albertsma zegde vier jaar geleden zijn baan op om carrière te maken in de muziek. Met succes: als Wulf bracht hij de hit 'Mind Made Up' uit, en je hoort hem in 'Summer On You'. Vrijdag staat hij in Paard in Den Haag.

Hoe neem je het besluit om een baan op te zeggen voor een loopbaan in de muziek?

'In 2013 deed ik mee aan *The Voice*, maar niemand van de juryleden draaide voor me om. Daar ben ik wel onzeker van geworden. Daarna is het raar gelopen. Er gebeurde een jaar niks, tot ik opeens gebeld werd door het team van de Amerikaanse televisiepresentator Ryan Seacrest: of ik mee wilde doen aan een wedstrijd wie de beste cover van Ed Sheeran zou maken. Mensen konden dan online stemmen welke cover ze het beste vonden. Ik werd tweede.

'De schade van *The Voice* was hersteld, ik zag het weer zonnig in. Het team belde me, of ik naar LA kon komen, maar dat heb ik moeten afslaan. Ik had niet genoeg geld. Maar ik dacht toen wel: als ik voor hen al goed genoeg ben, dan moet ik gewoon voor de muziek gaan.

'Op internet staat trouwens dat ik mijn 'goedbetaalde baan' heb opgezegd, maar dat valt echt wel mee. Ik werkte op een promotiebureau in de sales.'

Hoe zorg je in een wereld met YouTube en Soundcloud, waar iedereen muziek kan maken en bekend kan worden, dat je opvalt?

'Luisteraars weten dit niet, maar er zit een enorme scene achter muziek. Eerst heb ik wat tracks ingezongen voor reclames. Men hoort je stem, je zit dan in dat netwerk en dan

vragen ze je. Voor "Summer On You", waar Sam Feldt me voor had gevraagd, zou ik eigenlijk alleen de demo inzingen. Maar ze vonden het zo goed klinken dat dat het eindproduct werd. In die tijd hadden we al een heel scala aan nummers, maar we hadden een kapstok nodig. Die hadden we toen.'

Op Spotify staan maar twee nummers van je. Wat kunnen mensen verwachten in Paard vrijdag?

'We hebben al een hoop voorwerk gedaan, er ligt genoeg materiaal voor een album. Dus dat spelen we. Een soort voorproefje.'

Wat voor album wordt het?

'Ik zou het omschrijven als soulvolle pop, misschien met kleine letters rock. Ik heb een heel duidelijke visie en ben opgegroeid met verhalende zangers als Phil Collins en Michael Jackson. Met platte trucjes proberen om te scoren in de hitlijsten vind ik wel leuk, maar er moet ook een boodschap in een nummer zitten.

'Ik zing alleen mijn eigen materiaal, nooit nummers van anderen. Mijn muziek gaat dus altijd over iets wat ik zelf vind of heb meegemaakt. Dat is wel heel spannend om uit te brengen, want dan is het nog meer je eigen kindje.'

DOOR SUSAN WICHGERS

Wulf & Chris Alain, Paard, vrijdag 20 april, 20.00 u, € 15

Wulf: 'Ik moest gewoon voor de muziek gaan.' Foto M.Gerritsen

Agenda

FILM

BPLUSC: MERENWIJK
Van boek tot doek: *De tweeling*

Do 26 april, 1900, €6,-

LIDO

Blockers

dagelijks 18.45 + 21.30 + do. za. ma. wo. 12.45 + vr. zo. di. 15.30

Midnight Sun

dagelijks 15.30 + 18.45

Zie verder bioscopeninleiden.nl

MUZIEK

ACADEMIEGEBOUW

Inlooporgelconcert Gerard Saurwaldt en Tim Lubbers

Wo 25 april, 13.00, gratis

BPLUSC: OUDE VEST

Lunchconcert Leonard van Lier

Do 19 april, 12.45, €6,-

GEBR. DE NOBEL

DJ Jazzy Jeff

Za 21 april, 20.00, €25,-

LOKHORSTKERK

Adiós nonino – Una tarde melancólica

Zo 22 april, 15.00, €15,-

MAREKERK

Misa Criolla – Zuid-Amerikaanse liederen en tango's

Za 21 april, 20.15, €20,- (voorverkoop

€18,-)

MUZIEKHUIS

Lilith: EP presentatie

Vr 20 april, 20.30, €6,-

De Bende van Drie – Miranda van der Spek

Za 21 april, 20.30, €16,- (studenten €10,-)

PAARD VAN TROJE (DEN HAAG)

Haevn

Do 19 april, 19.30, €22,50

STADSGEHOORZAAL

Calefax & Neue Vocalsolisten Stuttgart

Wo 25 april, 20.15, €25,-

TWEE SPIEGHELS

Mr. Boogie Woogie

Wo 25 april, 21.00, gratis

DIVERSEN

ARS

Open Dagen

Za 21 en zo 22 april, 12.00, gratis

BOEKHANDEL KOOYKER

Ivo van Vulpen over 'De melodie van de natuur'

Do 19 april, 19.30, gratis

BPLUSC: NIEUWSTRAAT

Expositie: Hundertwasserkunst door cliënten Gemiva-SVG groep

t/m 23 juni

IMPERIUM THEATER

Improvisatie theatersport: Moeders

Mooiste daagt uit!

Vr 20 april, 20.30, €10,-

KAMERLING OHNES GEBOUW

Open Lezing Mordenate College 2018

door prof. dr. Balkenende

Wo 25 april, 16.30, gratis

LIPSIUS

Lezing Noord-Korea als dreiging

Di 24 april, 19.30, gratis

MUSEUM VAN OUDHEDEN

Lezing Van Heidendom naar Christendom? Het religieuze verandering-sproces in laatantieek Egypte – Prof. dr. Jitske H.F. Dijkstra

Do 19 april, 20.00, gratis

Lezing De vernietiging van Alexandrië: religieuze identiteit en diversiteit in vroeg-islamitisch Egypte – Jelle

Brunning

Zo 22 april, 15.00, gratis

Expositie: Al 200 jaar van nu

t/m 2 september

MUSEUM VOLKENKUNDE

LeidenWalk

Zo 22 april, 09.00, v.a. €9,50

SCHOUWBURG

Toneelgroep Maastricht

Do 19 april, 20.15, v.a. €19,50

Scalpino Ballet

Wo 25 april, 20.15, v.a. €15,50

SIEBOLDHUIS

Lezing Japanse zwaarden en zwaardmonteringen

Zo 22 april, 14.00, €5,- excl. entree

THEATER INS BLAU

De Eurocommissaris

Vr 20 april, 20.30, €18,50

Blue Monday – DENGAR

Ma 23 april, 20.30, €13,50

VAN STOCKUM BOEKVERKOPERS

Lezing Gerrit de Heus

Zo 22 april, 14.30, gratis

De strip van het bekende masker

Schizofrene anarchist werd het symbool van Anonymous

'Het is zo complex als een postmoderne roman, maar het laat zich ook lezen als een pulptekst.' Literatuurwetenschapper Yasco Horman spreekt vrijdag over de dystopische strip *V for Vendetta*.

DOOR BART BRAUN 'In een rijtje met 1984 en *Brave New World* lijkt *V for Vendetta* op het eerste gezicht een vreemde eend in de bijt, maar misschien heeft het van die drie wel de grootste invloed gehad op de huidige protestbewegingen', vertelt literatuurwetenschapper Yasco Horman.

De rechtenfaculteit organiseert lezingen over literatuur en recht, en de huidige reeks gaat over utopieën en dystopieën. Horman spreekt vrijdag over de strip van Alan Moore en David Lloyd.

U heeft de strips (1982-1988) mogelijk niet gelezen. De film, met Nathalie Portman en Hugo Weaving, is ook alweer uit 2006. Maar het witte masker dat hoofdpersoon V draagt, kent u wel. Het grote mediabedrijf Time Warner verkoopt er jaarlijks honderdduizenden, vooral aan mensen die willen protesteren tegen de macht van grote mediabedrijven.

V for Vendetta speelt in Groot-Brittannië, dat na de kernoorlog tussen Amerika en de Sovjet-Unie is veranderd in een fascistische *surveillance state*. De schizofrene anarchist V, gehuld in een masker van de zeventiende-eeuwse terrorist Guy Fawkes die tevergeefs probeerde het Britse parlement op te blazen, neemt het op tegen het regime.

Horman: 'Aan de ene kant is het een boek uit de jaren '80, en erg gedateerd. De angst voor de Koude Oorlog zit erin, onvrede met de Thatcher-regering, angst voor stalinisme.'

'Tegelijkertijd wijst het vooruit naar nieuwe vormen van activisme, waarin anonimiteit belangrijk is, en ineens een massa gemobiliseerd wordt, los van organisaties of politieke partijen.

V heeft geen gezicht, geen naam, naarmate het boek vordert zijn er steeds meer momenten dat hij er helemaal niet is, maar een masker en een bandje heeft achtergelaten. Hij is geen persoon, maar een verpersoonlijking van verontwaardiging en verzet.'

Horman, die ook een cursus over grafische romans geeft: 'Het boek is duidelijk een beetje pulpig begonnen, en wordt later pas steeds politiek. Er zit nog niet de kracht in die Moore's latere *Watchmen* heeft. Die twee passen allebei in de duisterder Britse comic-traditie, met schrijvers als Moore, Neil Gaiman en Grant Morrison, die vanaf de jaren tachtig Amerikaanse comics als Batman zou beïnvloeden.'

De hacktivistclub Anonymous nam de maskers over, als symbool.

'Dat is ook geen echte beweging, maar meer een soort zwerm die zich ineens op een issue stort. Superreactionair Guy Fawkes (hij vocht in de Tachtigjarige Oorlog met de Spanjaarden mee, *red.*) past daar eigenlijk helemaal niet zo goed bij. Zijn mislukte aanslag wordt in Engeland jaarlijks herdacht op Bonfire Night, waarop poppen met zo'n masker verbrand worden. Het is een avond die een wat anarchistisch gevoel heeft en vaak eindigt in relletjes.'

Schrijver Moore benadrukte dat het verzets-ideaal uit zijn boek losgekoppeld moet worden van de persoon Fawkes. Horman: 'Dat versterkt hij door V vooral in citaten te laten spreken: uit Shakespeare, *Faust*, popliedjes, 17e-eeuwse wraakverhalen. Het boek is zo complex gestructureerd als een postmoderne roman, maar laat zich ook lezen als een pulptekst over een gemaskerde wreker. Sommige teksten zijn zowel populair als literair, en Moore's werk hoort daar zeker bij.'

Yasco Horman, *V for Vendetta als dystopie*, KOG, vrijdag 20 april, 18.00 u

Het Clubje

‘De Singelloop is een echt Leids event. Kinderen en ouderen doen mee, en mensen in bananenpak.’ Foto Taco van der Eb

‘Heel Leiden rent straks mee’

Leiden University Centre for Linguistics (LUCL)

Alex Reuneke (onderzoeker): ‘Dit wordt al de derde keer dat we meedoen met de Singelloop. We gaan lopen met zijn twaalven.’
Niels Schiller (directeur): ‘Drie jaar geleden begon het met een sportieve PhD-kandidaat. Die heeft flink gelobbyd, en toen bleek er opeens veel animo te zijn.’
Naomi Nota (25, research master linguistics): ‘Eigenlijk lopen alleen onderzoekers mee, maar ik hoorde ervan en wilde ook graag meedoen. Dat mocht gelukkig.’
Jeroen Wiedenhof (onderzoeker): ‘De Singelloop is een echt Leids event. Kinderen en ouderen lopen mee, en mensen in bananenpak.’
Reuneke: ‘En de rest van Leiden staat langs de kant. Het is ook een hele mooie

route. Wij hebben onze eigen teamshirts laten drukken.’
Jenny Audring (onderzoeker): ‘En Jeroen heeft professionele teenschoenen aan, maar dat heeft hij eigenlijk altijd. Zelfs als hij in pak is voor een buluitreiking.’
Schiller: ‘Ik bedacht dat we ook wel geld konden ophalen voor een goed doel. Dat heeft Alex opgepakt.’
Reuneke: ‘Het Taalmuseum is Leids en heeft iets met taal te maken, dus heel geschikt als goed doel.’
Audring: ‘Het is een virtueel museum; het heeft geen gebouw. Samen met Stichting Tegen-Beeld willen ze nu verhalen gaan verzamelen over de muurgedichten.’
Wiedenhof: ‘De gedichten zorgen voor taalbewustzijn in een Leidse context.

Het museum heeft ook eens een gebarentaalfestival georganiseerd, met dan dus juist een tolk die gebarentaal naar het Nederlands vertaalde.’
Schiller: ‘Als horende was je dan even *the odd man out*, dat voelde raar.’
Wiedenhof: ‘Het was heel leuk om eens te ervaren.’
Reuneke: ‘Het idee is dat het opgehaalde geld naar een educatief project over de muurgedichten gaat: de verhalen achter de gedichten. Als ik naar de universiteit loop, zie ik wel eens groepen middelbare scholieren bij een gedicht staan. Het is leuker als ze daar achtergrondinformatie bij hebben.’
Nota: ‘Het doel was om duizend euro op te halen. We hebben nu al 240 euro. Ik weet niet of we het streefbedrag gaan halen, maar het is sowieso goed als er

meer bekendheid komt. Het Taalmuseum is superleuk en de gedichten zijn echt een deel van Leiden.’
Katja Lubina (onderzoeker): ‘Ter voorbereiding eten we pasta op de dag van de loop. Althans, ‘s middags als lunch, anders zitten we te vol tijdens het rennen.’
Schiller: ‘Een pastalunch? Ik weet niet of dat wel genoeg is.’
Reuneke: ‘Voor de Rotterdamse marathon at ik drie dagen pasta, maar dat is wel even wat anders natuurlijk.’
Lubina: ‘Volgend jaar zou het wel leuk zijn als er nog een onderzoeksinstituut aan de Singelloop meedoet, kunnen we een *battle* doen. Bij dezen dus een oproep.’

DOOR SUSAN WICHGERS

Column

Plastic hier

Alhoewel ik toch echt liever koffie drink dan erover praat, ga ik het er nog één keer over hebben. Niet over de koffie zelf eigenlijk, maar over dat bekertje dat je misschien nu zelfs wel in je hand hebt.

Ik verbaasde me er eerder al over dat een afvalbak in de UB, in het specifiek bedoeld voor ‘plastic verpakkingen’, blik en drinkverpakkingen, overspoeld was met papieren bekertjes. Er stond dan wel een vinkje bij ‘koffiebekers’, maar na een belletje met het bedrijf dat de kopjes produceert, was ik er uiteindelijk zeker van geworden dat deze informatie niet kon kloppen – want wat heeft een papieren kopje nou weer te zoeken tussen al dat plastic?

Het bordje komt vast nog uit de tijd dat er plastic kopjes uit de automaten floepten. Althans, zo luidde de verklaring in mijn vorige column. Daar moet ik, helaas, op terugkomen: ook de papieren koffiekopjes horen gewoon bij het plasticafval en die andere zoi.

De overstap van plastic naar papier lijkt echter lastig te rijmen met het idee dat ze uiteindelijk toch in dezelfde recyclebak eindigen, maar daar zit het ‘m dan ook juist in. Die overstap blijkt in feite niet te zijn gemaakt; er zit gewoon een plastic coating in de papieren kopjes. Best wel handig hoor, daar niet van. Ook ik waardeer het wanneer koffie gewoon netjes op z’n plek blijft en niet langzaam één wordt met mijn hand of de tafel.

Toch wordt dit essentiële onderdeel van het ‘papieren’ kopje een beetje vergeten – of beter gezegd, er wordt nauwelijks over gecommuniceerd. Op onze hybride koffiekopjes valt te lezen: ‘This paper cup is served to you by Maas International’, maar ik lees nergens het woord ‘plastic’. De illusie van het volledig papieren kopje mag dan leuk zijn voor het imago van Maas International en de universiteit, maar het komt recylen niet bepaald ten goede.

Zoiets is namelijk niet alleen verwarrend voor degene die ‘m correct probeert te scheiden, bovenal leidt dergelijke framing ons af van het daadwerkelijke product: een mix tussen papier en plastic. Niet bepaald de makkelijkste samenstelling om opnieuw te gebruiken als grondstof – in tegenstelling tot bekertjes die volledig uit plastic bestaan.

De alternatieven zijn beperkt, maar teruggaan op die oude vertrouwde plastic bekertjes zou dus zelfs al een stap vooruit zijn – indien er wel bekerbuizen en dergelijken ingezet worden om correct scheiden in de hand te werken. Verder zijn zelfs composteerbare koffiebekers tegenwoordig een optie, maar helaas belanden die vaak alsnog op de grote hoop door de lange composteertijd.

Voor nu is er dus eigenlijk maar één manier om je koffiekopje volledig te recylen. Dat doe je als volgt: plaats ‘m op het linker plateau onder de automaat, druk op ‘koffie’ en neem een slokkie.

Recylen is zo slecht nog niet.

MATTIJN DE GROOT studeert wijsbegeerte

Bandirah

